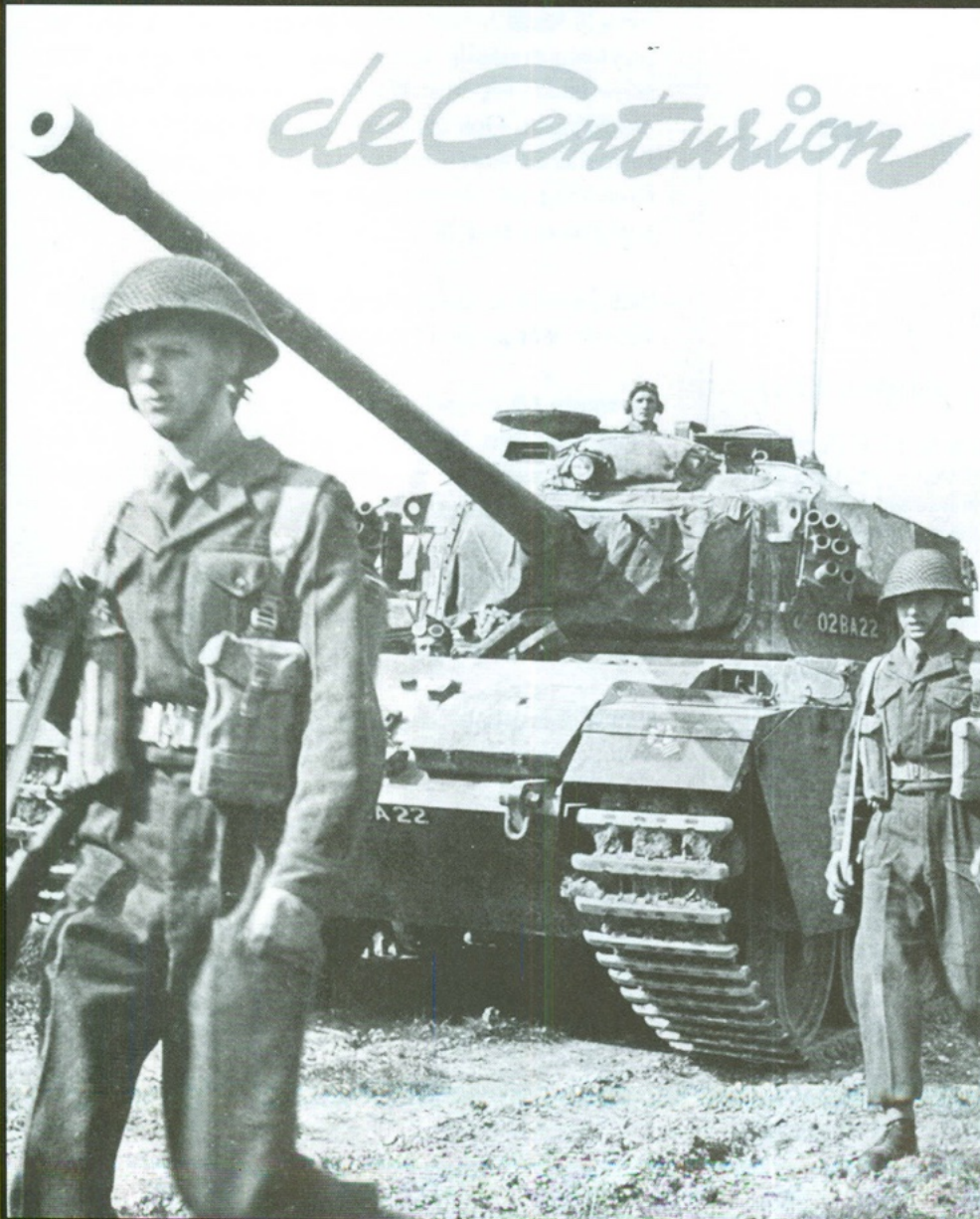

TWENOT

TWEEDE
NEDERLANDSE
ORGANISATIE VAN
TANKHOBBYISTEN

DE TANK

December 2002

In dit nummer o.a.:

Cadillac Armoured
Machine Gun
Carrier

Vickers Zes-ton Tank

Mercedes-Benz
"G" wagen

Riviercrossingen (4)

DE TANK is een tweemaandelijks uitgave van TWENOT, de "Tweede Nederlandse Organisatie van Tankhobbyisten".

Internet : <http://www.twenot.nl>
e-mail : twenot@twenot.nl

ISSN : 1382-8991

BESTUUR:

Voorzitter : **Marc van Etten**
Vice-voorzitter : **Eric Sikkema**
Secretaris +
Speciale activiteiten : **Marc Tempels**
Penningmeester : **Kees Blijleven**
Website : **Rob Plas**
Lid : **Jan Willem Stokkers**

REGIOCOÖRDINATOREN

Noordwest Nederland:

Jan van Veen, Haarlem,

Noordoost Nederland:

Wim Oldekamp, Sneek,

Midden Nederland:

Vacant

Zuidwest Nederland:

Rob Plas, Halsteren,

Zuidoost Nederland:

Marc van Etten, Loon op Zand,

REDACTIE

Jan van Veen

SECRETARIAAT:

of
Postbus 357
8000 AJ ZWOLLE

LIDMAATSCHAP:

t/m 18 jr € 11,50
> 18 jr € 14,-
buitenland € 20,50
per kalenderjaar

Postbank 3026112
tnv. TWENOT, Heiloo

DE TANK is een tweemaandelijks uitgave van de vereniging TWENOT. Zij wordt aan alle leden gratis toegezonden. In de rubriek VRAAG & AANBOD kunnen leden niet-commerciële advertenties plaatsen.

Copy voor DE TANK moet uiterlijk de vijftiende van iedere oneven maand bij de redactie zijn. Bij aanlevering van copy op discette: Word 6.0

HET GEHEEL OF GEDEELTELIJK OVERNEMEN VAN ARTIKELEN EN/OF AFBEELDINGEN IS TOEGESTAAN NA (SCHRIFTELIJKE) TOESTEMMING VAN DE REDACTIE.

DE REDACTIE IS NIET AANSPRAKELIJK VOOR EVENUELE ONJUISTHEDEN OF OMISSIES IN DE TANK EN IS NIET VERANTWOORDELIJK VOOR DE INHOUD VAN DE HAAR GELEVERDE KOPIJ. ZIJ BEHOUDT ZICH HET RECHT VOOR INGEZONDEN STUKKEN ZONDER OPGAVE VAN REDENEN TE WEIGEREN, IN TE KORTEN OF INHOUELIJK TE WIJZIGEN.

VERENIGINGSNIEUWS

Op 5 oktober j.l. hadden we een geslaagde bijeenkomst in Sneek. Hoewel door sommigen betiteld als "een uithoek", waren er toch naar schatting tussen de 150 en 200 leden naar Friesland getogen om daar een gezellige modelbouwdag te beleven.

En dat is het geworden. Jan Frankema, Wim Oldekamp en nog enkele vrijwilligers van Noord hadden de zaal goed voorzien van tafels, zowel voor de handel als voor de wedstrijd. En er was aan "handel" geen gebrek. Een van de handelaren verzuchtte zelfs dat er te veel was, op deze manier verkocht je eigenlijk te weinig!

Het jureren begon om ongeveer 11.30 uur en verliep eerst wat stroef. Na een paar mondelinge oproepen waren er echter toch voldoende leden bereid hun medewerking te verlenen. Het bleek overigens wel dat het jureren door één centraal iemand moet worden begeleid om er voor te zorgen dat er niet met teveel verschillende maten wordt gemeten. Nu was het ene juryteam duidelijk veel strenger dan het andere, wat soms leidde tot onverklaarbare verschillen tussen beoordelingen. Ook sommige opmerkingen die op juryformulieren waren gezet gaven na de prijsuitreiking aanleiding tot commentaar en "klachten"; in enkele gevallen o.i. terecht.

Ook jureren is mensenwerk, maar we zullen blijven streven naar zo groot mogelijke eenduidigheid!

Er waren 60 inschrijvingen voor de modelbouwwedstrijd, waarvan 38 voertuigen, 18 diorama's en 4 figuren; er werden 6 gouden, 24 zilveren en 17 bronzen prijzen uitgereikt.

Best of Show werd **Bram Corts** met een 1:72 model van een *Panther Ausf.G met infrarooduitrusting, de zgn. Bildwandler of Infrarot Nachtsichtgerät.*

Vanaf deze plaats nogmaals gefeliciteerd!

Begin november heeft het bestuur zich gebogen over de verdeling van de bestuursfuncties. Eric Sikkema wordt de nieuwe vice-voorzitter, Jan-Willem Stokkers neemt eind 2003 het secretariaat over van Marc Tempels, die zich daarna uitsluitend met "speciale activiteiten" gaat bezighouden. (hij hoopt dan o.m. tijd te krijgen om ook weer eens een model te bouwen.)

Marcel von Hobe gaf te kennen dat hij stopt als regio-coördinator Midden Nederland, waardoor deze functie dus nu vacant is. We zouden het zeer op prijs stellen indien iemand dit wil overnemen. Bel je even met Marc Tempels?

Vanzelfsprekend bedanken we Marcel voor dat wat hij voor de regio gedaan heeft!

Ten slotte: de map met copy voor DE TANK is wat eenzijdig gevuld. We zouden graag meer artikelen willen plaatsen over "Duits", "modern" en bijvoorbeeld figuren. Willen de leden die daarover kennis

van zaken hebben weer eens achter hun PC gaan zitten en er iets over schrijven? Op die manier help je mee aan een gevarieerde en daardoor aantrekkelijke TANK.

Alvast bedankt voor je moeite!

Het bestuur.

Foto's voorpagina:

Foto boven: Vickers 6 ton Tank Model E, variant B in het camouflageschema zoals toegepast door China.

Grote foto: een Centurion Mk.III van het Britse leger.

AGENDA

14 december	: Regiobijeenkomst Noordoost, Ureterp
15 december	: Regiomiddag Noordwest, Marcel Swarts, Alkmaar
2003:	
4 januari	: Regioavond bij Zuidwest, bij Rob Plas in Halsteren
12 januari	: Modelbouwhappening IPMS Willebroek (België).
19 januari	: Demodag bij Scale Line, Tiel
15 + 16 februari	: Modelbouwbeurs in de Zeelandhallen in Goes
1 maart	: TWENOT ledenbijeenkomst, Cavalieriemuseum, Amersfoort
22 maart	: Flanders Contest, IPMS Antwerpen
9 t/m 13 april	: Intermodellbau, Dortmund, Duitsland
14 juni	: TWENOT ledenbijeenkomst, Oorlogs- & Verzetsmuseum, Overloon
14 t/m 20 juli	: War & Peace Show, Beltring, Engeland
11 + 12 oktober	: DUZI, Wesel, Duitsland
25 oktober	: TWENOT ledenbijeenkomst, Sneek

Op **12 januari a.s.** organiseert de **IPMS Willebroek** een "modelbouwhappening". Het evenement vindt plaats in het Cultureel Centrum "De Kollebloem", Hooiveld 1 in Puurs (naast de snelweg Antwerpen – Brussel, ter hoogte van Boom). De zaal is open vanaf 10.00 uur. Nadere informatie: Alfons Cannaerts,

Evenals voorgaande jaren is **TWENOT** ook dit jaar op **15 en 16 februari** met een stand aanwezig op de altijd gezellige tweedaagse modelbouwmanifestatie in de **Zeelandhallen** in **Goes**. Modellen en/of bemanning/bevrouwing van deze stand zijn van harte welkom. De coördinatie ligt in de handen van Rob Plas, bij hem kunt u zich opgeven of nadere informatie krijgen e-mail: .

CONTRIBUTIE 2003

Ongeveer tegelijk met deze TANK ontvangt u ook de acceptgiro voor de contributie voor het komende jaar. Dankzij een goed financieel beleid, waarvan de belangrijkste peiler is het streven de kosten zo laag mogelijk te houden, hoeft de contributie niet te worden verhoogd.

Ook in het nieuwe jaar houden we vast aan de regel dat u DE TANK (in februari) pas weer ontvangt **nadat** de contributie door de penningmeester is ontvangen. Voorkom dus teleurstelling en betaal NU!

VRAAG & AANBOD

HET BESTUUR zoekt leden die de kascontrole willen uitvoeren. Informatie/aanmelden bij Kees Blijleven ([redacted]).

AD HENDRIKS, [redacted]
email: [redacted] schrijft:
"Wie heeft een goede beschrijving, foto's, tekeningen, etc. van de NEKAF met een TOW lanceerinstallatie? Behalve een piepklein fotootje uit De Legerkoerier heb ik er niets van. Eventuele kosten worden uiteraard vergoed!"

JEFFREY EVERS, [redacted]
[redacted] zoekt de volgende bouwdozen (liefst ongebouwd):

- . Dragon: German Railway Flatbed Car (nr. 6069)
- . On Track Model: de ombouwset voor een Bergepanther

RUUD van der STORM, [redacted]
[redacted] vraagt zolderopruimingen, half afgebouwde modellen en complete dozen, alle merken in de schaal 1:35, tanks, pantserwagens en trucks. Ook zoekt hij verzamelingen Roco minitanks in 1:87 om zijn collectie aan te vullen.

Aangeboden: te ruil of te koop: Trident kits, 1:87, metaal; Roco minitanks; Roskopf tanks en vrachtwagens; Airfix, Fujimi, Hasegawa en Matchbox bouwkits, vliegtuigen, 1:72, nieuw in doos.

U kunt bellen voor inlichtingen, lijsten worden op aanvraag kosteloos toegestuurd.

M. FAASEN, [redacted]
[redacted] vraagt met spoed het spel "Close Combat, A Bridge too Far" voor de PC. Een copie mag ook.

Ook is hij op zoek naar het boek "Brabant Bevrijd".

HARRY van der VLAG, [redacted]
[redacted] heeft vanwege de opruiming van zijn zolder een groot aantal bouwdozen en een aantal boeken te koop. De lijst is te groot om in DE TANK op te nemen. Hij bevat bouwdozen van o.m. Tamiya, Italeri, Zvesda, Academy, Revell, Dragon, CMK, Legend, Verlinden, Warriors en Plusmodel. U kunt contact opnemen voor een nadere specificatie.

Hij zoekt: een Elefant van Dragon en een Jagdtiger van Dragon of Revell.

IPMS lid TON MEIJER, [redacted]
[redacted] attendeert TWENOT leden die in vliegtuigen zijn geïnteresseerd op de mogelijkheid om deel te nemen aan een lang weekend per bus voor een bezoek aan het RAF Museum in Hendon (bij Londen). In dit museum staan naast veel vliegtuigen ook veel voertuigen uit WO2. Het ligt in de bedoeling eind maart 2003 te gaan. De kosten bedragen ca. € 170 pp op basis van logies en continentaal ontbijt. De toegang voor het museum en de kosten van het diner 's avonds zijn hierbij niet inbegrepen.

Bij voldoende belangstelling (minimaal 40 personen) moet zo iets lukken. Heb je interesse, stuur dan een kaartje met vermelding van je naam en adres en eventueel telefoonnummer en emailadres naar Ton Meijer.

(advertentie)

www.airbrush-almere.nl

De enige airbrush-shop in Nederland!

AIRBRUSH SERVICES ALMERE

*Het Eldorado
voor de modelbouwer*

Voor materiaal, cursussen en deskundig advies.

Wij kunnen alles leveren wat met airbrush te maken heeft. Altijd meer dan 600 airbrushpistolen in huis!

Importeur van o.a. Harder & Steenbeek airbrushmateriaal zoals de **EVOLUTION, FOCUS, COLANI** en de bijbehorende verven.

U kunt o.a. per e-mail bestellen. Wij sturen alles per post of besteldienst. Langskomen kan natuurlijk ook.

www.airbrush-almere.nl

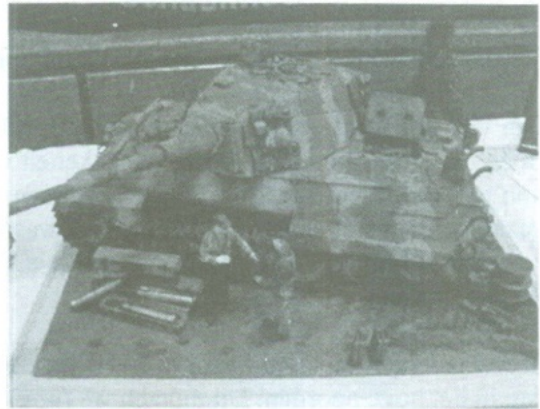
Operetteweg 26 (ingang Musicalstraat)
1323 VA Almere
036-5331531

Zoals altijd heb ik weer uitgezien naar deze dag. Het is iedere keer weer een happening om oude bekenden te ontmoeten en bij te praten. In de aanloop naar de deze "laatste" bijeenkomst van dit jaar heb ik mijzelf afgelopen zomer toch af en toe wel enigszins moet dwingen om wat te bouwen. Je kent het wel, de hele zomer mooi weer en net even te warm om achter je plaktafel te gaan zitten. Lekker buiten in het zonnetje tot de late uurtjes is wel net zo plezant. Nu had ik net het ongeluk (of is het geluk?) dat ik na mijn vakantie behoorlijke problemen kreeg met mijn knie, dus ik had de laatste paar weken wat meer ruimte om te bouwen.

Toen was dé dag daar. Al vroeg opgestaan om alles nog even te controleren en om half negen, samen met Mies Ruiters, vertrokken naar Sneek. (wat een pokke weer, regen, regen en nog eens regen). Maar gelukkig verliep de reis voorspoedig en om ongeveer half tien waren we beland bij de gezellige, nog stille ruimte in Sneek. Maar er waren al wat mensen hun spulletjes aan het uitstellen en het zag er veel belovend uit. Naarmate de tijd verstreek in de richting van half elf, elf uur, begon het drukker te worden. Alle tafels met handel waren goed voorzien, ik had alleen wat meer "kofferbak" verkopen verwacht. Maar ja, je kunt niet alles hebben.

Ik heb diverse malen, ondanks mijn kruik, een ronde gemaakt langs de modellen die aangemeld waren voor de wedstrijd en daar zaten weer heel wat mooie creaties tussen. Wat mij vooral opviel was dat er veel kleinschalig materieel op de tafels stond. Maar ook de grote schalen waren goed vertegenwoordigd. Een heel mooi model vond ik de 1:16 Tiger. Ook de motorrijder op de BMW verdiende lof.

Ondertussen werd er al flink gehandeld door de mensen die hun tafel hadden vol gezet met hun uitdragerijen. Ik heb me over één persoon wel een beetje verwonderd! Waar heeft hij al dat spul dat hij meegenomen had, gelaten in zijn huis?? En dan werd er ook nog verteld dat dit nog lang niet alles was wat hij heeft.

Königstiger in 1:16

Gezellige drukte om de tafels

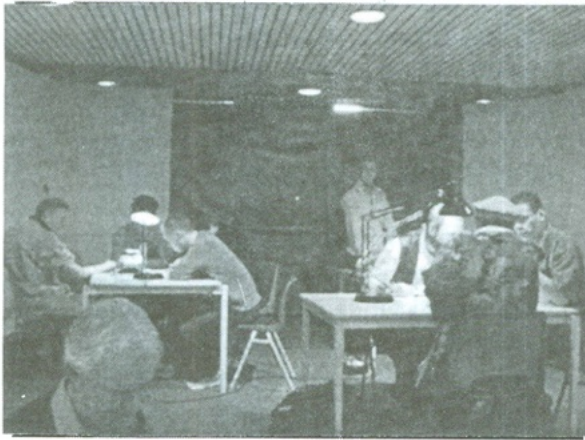

Handelaren zijn druk in de weer

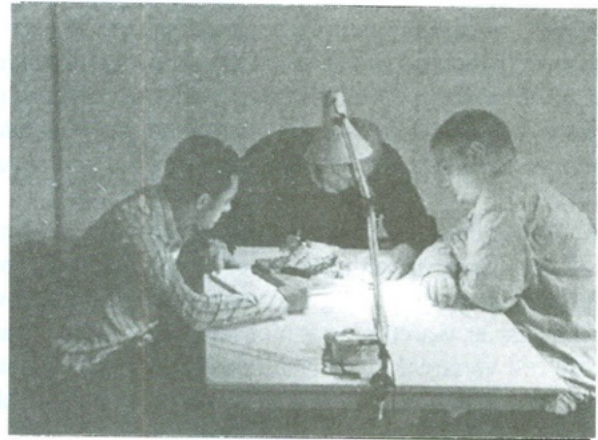
Het jureren werd weer met veel plezier gedaan door de aanwezigen, waaronder ondergetekende zelf. Ik kreeg echter wel een paar modellen onder mijn neus waar ik eerlijk gezegd geen raad mee wist. Gelukkig zit je er niet alleen, maar met z'n drieën en gezamenlijk kwamen we er wel uit.

Na weer een rondje langs de tafels, een 30 tal foto's maken en nog even wat bijpraten met diverse mensen, was het half vier en tijd voor de prijsuitreiking. Na de interne mededelingen en de vragen vanuit het bestuur om mensen die één of meerdere dagen bij bepaalde evenementen wilden meewerken, gingen we over tot het

uitreiken van de prijzen. Ik moet eerlijk zeggen dat er veel verrassende uitslagen bij waren, van modellen die ik gezien heb en waarvan ik niet had verwacht dat ze zo goed zouden scoren . Toch proficiat !!!!!

De jury's en de modellen

Een model nader bekeken door 'deskundige' ogen

Verder natuurlijk alle prijswinnaars van harte gefeliciteerd !!!!!.

Om vier uur werd er opgeroepen om het pand te gaan verlaten, daar de huur tot dat tijdstip tijd was betaald. Ik heb op deze dag een hoop bouwpakketten voor leuke en billijke prijzen van eigenaar zien verwisselen. Zo kon je voor 50 euro hele leuke inkopen doen voor een volgend model of diorama. Ik vond het een leuke en gezellige dag. Het enige wat niet mee zat was het weer. Aan de andere kant, hierdoor was het binnen ook niet zo warm. Rond half vijf zijn Mies en ik weer huiswaarts gekeerd en rond half zes waren we weer veilig in West-Friesland.

Ik wil iedereen die zich vandaag heeft ingezet, belangeloos of niet, hartelijk bedanken voor deze gezellige dag in het hoge noorden. Dit moeten we (nog) vaker doen!

Eric Sikkema

Hieronder nog enkele foto's van schitterende diorama's.

Het jureren tijdens de wedstrijden: hoe we het nog beter en eerlijker willen gaan maken!

Situatie nu

Na zo'n anderhalf jaar geleden binnen TWENOT een nieuw wedstrijd- en jureringssysteem te hebben ingevoerd werd het tijd om eens grondig te evalueren hoe het jureren op dit moment wordt uitgevoerd.

Het goede nieuws is dat het totaal andere systeem over het algemeen door de leden positief is ontvangen. Iedereen die redelijke tot goede modellen weet af te leveren maakt nu een reële kans op een prijs; iets wat het plezier in de hobby alleen maar vergroot.

Toch zijn er, zoals op elk systeem, kanttekeningen te plaatsen en vanuit verschillende hoeken bereiken ons berichten dat de modellen en figuren met teveel verschillende maten worden beoordeeld. Dit is een logisch gevolg van het feit dat het jureren door verschillende teams wordt gedaan, die niet allemaal de zelfde ideeën over modelbouw hoeven te hebben, maar we moeten dit euvel wel verbeteren.

In navolging van de Amerikaanse AMPS wil ook TWENOT dit probleem serieus aanpakken en daarvoor zijn inmiddels concrete plannen gemaakt.

Wat gaan we doen?

We gaan begin januari een workshop organiseren om een aantal mensen "op te leiden" tot *Assistent Juryteamleider*. Ze krijgen in een cursus van drie tot vier uur duidelijke en gedetailleerde uitleg over hoe Twenot haar wedstrijden wil houden en vanuit welke achterliggende gedachten de juryteams de modellen moeten beoordelen.

Naast een stukje theorie zal er ruim tijd worden vrijgemaakt om ook modellen te jureren. Hierbij zal een mix van goede, middelmatige en ronduit slechte modellen worden gebruikt. Vooral de laatste twee categorieën zijn vaak moeilijk zodanig te beoordelen dat de bouwer niet het idee krijgt dat hij de grond in wordt geboord.

Het uiteindelijke doel is om de juryleden meer op één lijn te krijgen.

Waar gaan we dat doen?

De workshop zal centraal in het land worden gegeven. Waarschijnlijk regelen we een zaaltje in Bunnik, u allen wel bekend van ons jubileumfeest. De datum zal ik bekend maken zodra er een zaal geregeld is. Reken in ieder geval op een zaterdagmiddag of een woensdagavond.

Wie gaan het doen?

De mensen die we gaan opleiden zijn jullie zelf! We zoeken mensen die geregeld de bijeenkomsten bezoeken en daar ook ervaring hebben opgedaan met jureren, of het nog niet hebben aangedurfd omdat ze van mening zijn dat hun kennis nog niet afdoende is. Wel wordt er van hen verwacht dat ze tijdens de bijeenkomsten een actieve rol gaan spelen bij het begeleiden van het jureren, en dat ze er per meeting minstens een à anderhalf uur in willen steken.

Deelname aan deze cursus heeft geen gevolgen voor eigen deelname aan de wedstrijden. Ook als assistent juryteamleider kan je gewoon blijven meedoen.

De workshop zal worden geleid door Rob Plas, die daarbij assistentie krijgt van Jan Willem de Boer. Beiden hebben afgelopen april met goed resultaat de *Judging Course* tijdens de AMPS Nationals gevolgd en hebben daar de status "*assistent table leader*" verworven.

Voor meer info en/of aanmelding voor deze workshop kan je terecht bij Rob Plas ([redacted]) of [redacted].

Voor de mensen die zich al eerder hebben opgegeven geldt dat zij nog altijd op de lijst staan en dat ze vanzelf bericht krijgen.

Rob Plas

REGIONIEUWS

Regio Noordwest Nederland

Op **zondag 15 december a.s.** (ja, inderdaad, op een zondag) is er een regiomiddag bij **Marcel Zwarts**, [redacted] **in Alkmaar**. Het oude recept: niet

roken, wel graag wat modellen meebrengen en even bellen naar regiocoördinator om door te geven dat je komt.

Jan van Veen
[redacted]

Regio Noordoost Nederland

Op 2 november j.l. was er in **Zuidlaren** een gezellige bijeenkomst van TWENOTTERS en IPMS'ers. De opkomst van zo'n zestig noordelijke leden van beide verenigingen was twintig man meer dan de organisatie had gehoopt.

Er waren veel mooie modellen te bewonderen en er was plezierig veel handel. De catering was perfect, waarvoor ik dames graag nogmaals hartelijk wil bedanken. Alles bij elkaar een geslaagde middag en zeker de moeite waard om er volgend jaar weer een te organiseren. Dan hopen we op nog meer **Noordelijke Bouwers!**

Daarom leden, BEDANKT voor de gezellige middag!

Dennis Meijeringh

Regio Zuidwest Nederland

Op **zaterdag 4 januari** geef ik door middel van een kleine bijeenkomst bij mij thuis, de aftrap voor een

hopelijk weer spannend en productief modelbouwjaar. "Thuis" is in dit geval in Halsteren, net boven Bergen op Zoom.

Je bent welkom vanaf een uur of 7 's avonds voor een bak koffie, thee en/of een frisdrankje. Ook zal er wat te knabbelen zijn, al zullen de oliebollen niet echt lekker vers meer zijn.

Dat is ook niet het voornaamste doel van de avond, maar wel een paar uurtjes gezellig bijkletsen over de hobby, terwijl we elkaars modellen bekijken en bespreken. Ook zal ik wel het een en ander over de TWENOT website kunnen uitleggen en voor de nog niet geïntroduceerden staat hier de hele avond een internet verbinding open.

Ook zal er wat handel aanwezig zijn zoals het assortiment van **MST**, alsmede modellen en figurensets van **J.W. de Boer Modelbouw**.

Heb je zin om dit mee te beleven? Bel me dan even op of email me via

Rob Plas

Israëli Armour Specialist.

חיל-השריון

Wij zijn als eerste met succes begonnen met **A.E.F.Designs conversions**. Nu al weer 3 jaar geleden, met alleen maar betere service en goede contacten. Een greep uit de laatste nieuwe sets:

KI-44	M-113 C-3 "Radio Suite" & interior	€ 18.87
KI-46	M-113 "Toga" C-3 Photo-etch	€ 50.32
KI-48	M-113 Tampella 81mm Mortar conversion	€ 36.34
KI-66	Zelda "Kasman" Armor and sand bag armor	€ 38.44
KI-120	Puma/Ram recovery vehicle (heel mooi)	€ 97.84
KI-606	Merkava IID conversion (een hele zware update)	€ 111.81
KI-904	IDF M109 interior	€ 38.44
KC-151	IDF Mack truck "Goher Bate" (zware uitvoering)	€ 150.25
KC-156	IDF zwaar transport trailer (2 versies van te maken)	€ 150.25
NEW	South Lebanese T-55 APC-1	
NEW	Polish T-55 Merada	

Wij zijn geen winkel, maar een klein postorderbedrijf. Al onze artikelen gaan op bestelling. Vraag een gratis catalogus via E-mail of via de post. Alle TWENOT leden krijgen 10% korting.

U kunt natuurlijk ook altijd bellen voor info (na 16.00 uur). Binnenkort ook meer info over een nieuw dik boek van IDF voertuigen.

KWELKADE 53 J 4001 RL TIEL 0344-631162 WWW.SCALE-LINE.COM

Op verzoek van veel van onze klanten organiseren wij op
19-01-2003 een demodag.

veel aspecten van onze hobby zullen te zien zijn.

Ook kunt u met alle vragen over uw hobby bij ons terecht.

Op deze dag kunt u ook meedoen aan onze modelbouwwedstrijd
hiermee zijn mooie prijzen te winnen.

*Speciaal voor deze dag hebben wij in Tiel een verenigingsgebouw gehuurd.
Waar wij u kunnen ontvangen om er samen een gezellige dag van te maken.
Voor de inwendige mens zijn er diverse broodjes en andere versnaperingen aanwezig.*

Deze dag word georganiseerd in verenigings gebouw "de Schakel".

Adres : Scheeringlaan 4 Tiel

*Route beschrijving: afslag a15 Tiel west, stoplichten rechtdoor, 2de rotonde linksaf,
einde weg rechtsaf, derde weg rechts, na 400 mtr aan de rechtse kant.*

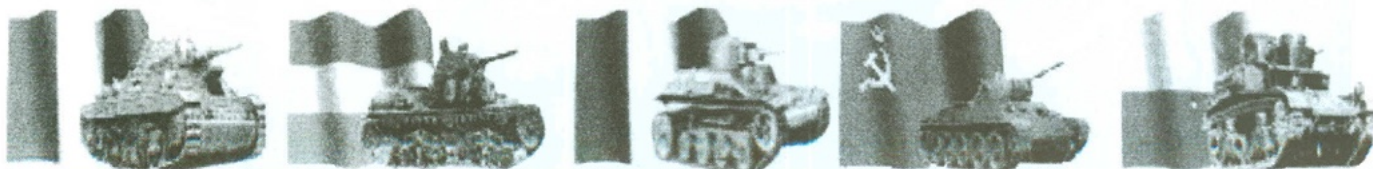
9.30 uur gaat de zaal open.

15.30 is de prijsuitreiking.

om 17.00 is deze dag afgelopen.

*Door u mee te brengen: modellen en figuren voor de show en wedstrijd tafels ,
zullen er voor zorgen dat we samen een geslaagde dag beleven.*

*Wij wensen jullie allemaal fijne feestdagen en een voorspoedig 2003
En zien jullie graag op 19 januari 2003 in Tiel*

Een Cadillac Armored Machine Gun Carrier uit 1915

Geschiedenis

Kolonel Royal B. Davidson wordt beschouwd als een van de pioniers van de ontwikkeling van pantserwagens in de U.S.A. Zijn Cadillac pantserwagen was voor zijn tijd zeer vooruitstrevend en zou nog jaren invloed hebben op de verdere ontwikkeling van pantserwagens.

De Cadillac pantserwagen was in feite niet zijn eerste project. Hij begon in 1889 met het monteren van een Colt machinegeweer op het onderstel van een Duryea automobiel, waar vervolgens ter bescherming een staalplaat voor werd gezet. Hoewel er in de militaire kringen van die tijd maar weinig belangstelling was voor pantserwagens ging Davidson, die een van de hoofdinstructeurs was aan de Northwestern Military Academy, door met zijn experimenten. Hij gebruikte de militaire cadetten als zijn arbeiders en de werkplaatsen van de academie als zijn fabriek, maar de benodigde automobielen betaalde hij uit eigen middelen.

Na de Duryea ontwikkelde hij een paar stoom aangedreven wagens, die aan de voorkant gedeeltelijk waren gepantserd en elk bewapend waren met een enkele Colt of Marlin mitrailleur. De wagens functioneerden op de vlakke weg vrij behoorlijk, maar in het terrein vielen ze letterlijk uit elkaar door het gewicht van de pantsering, het te lage motorvermogen en de klinktechnieken die men had toegepast.

Vervolgens besloot Davidson auto's met benzine-motoren te gaan gebruiken en de Cadillac leek hem

het meest geschikt voor zijn plannen. Eerst monteerde hij een mitrailleur zonder verdere aanpassingen in een touring car en dit gaf goede resultaten. De mitrailleur kon met behoorlijke nauwkeurigheid vanuit het rijdende voertuig worden afgevuurd.

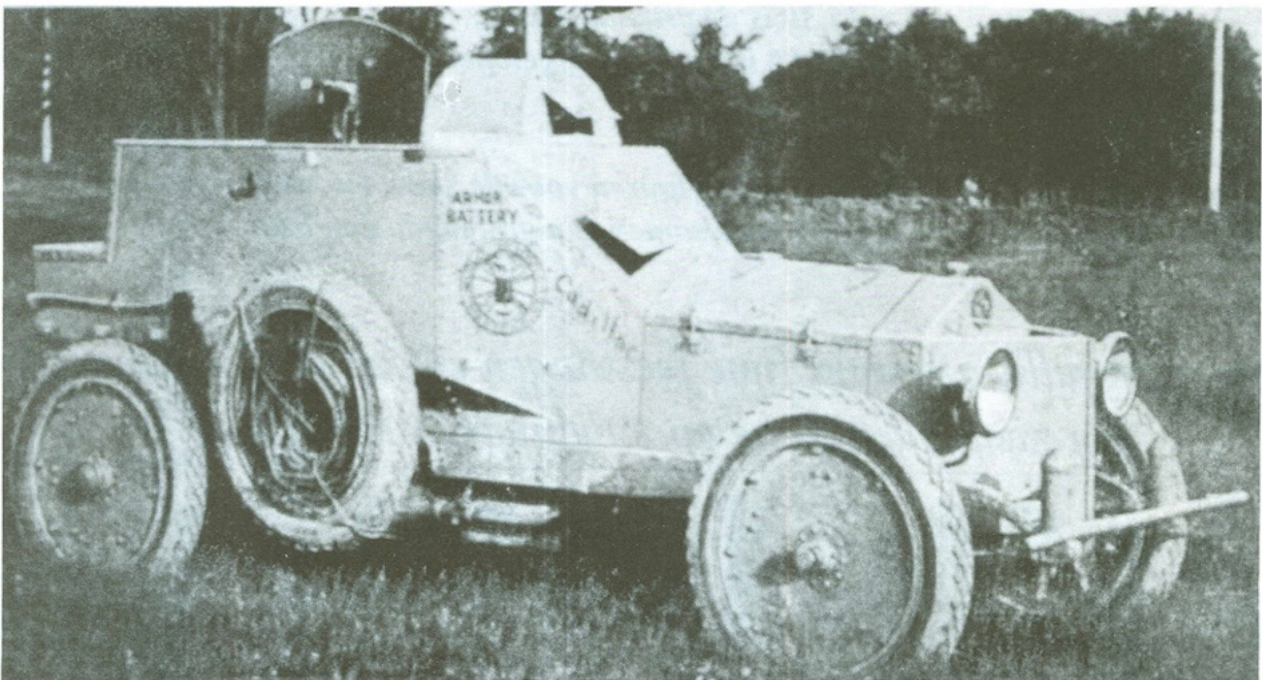
De volgende stap was het aanbrengen van pantsering op weer een andere Cadillac. Hij schreef onder de cadetten van zijn klas een wedstrijd uit voor de beste pantsering en het winnende ontwerp werd toegepast, wat leidde tot de Cadillac Armored Car 1915. Er werd een nieuwe Cadillac touring car voor gekocht en in ongeveer vier maanden tijd werd op opbouw geheel verwijderd en werden de pantserplaten en andere militaire toebehoren aangebracht. Het voertuig kreeg een geheel gepantserde romp, met een overdekte bestuurdersplaats maar een open gevechtsruimte. Het was bewapend met een enkele .30 Colt mitrailleur op een standaard. De bestuurder zat met zijn hoofd in een ronde koepel met in de voorkant een luikje dat kon worden geopend of gesloten. In beide gepantserde zijwanden van de gevechtsruimte zat een pistoolpoort.

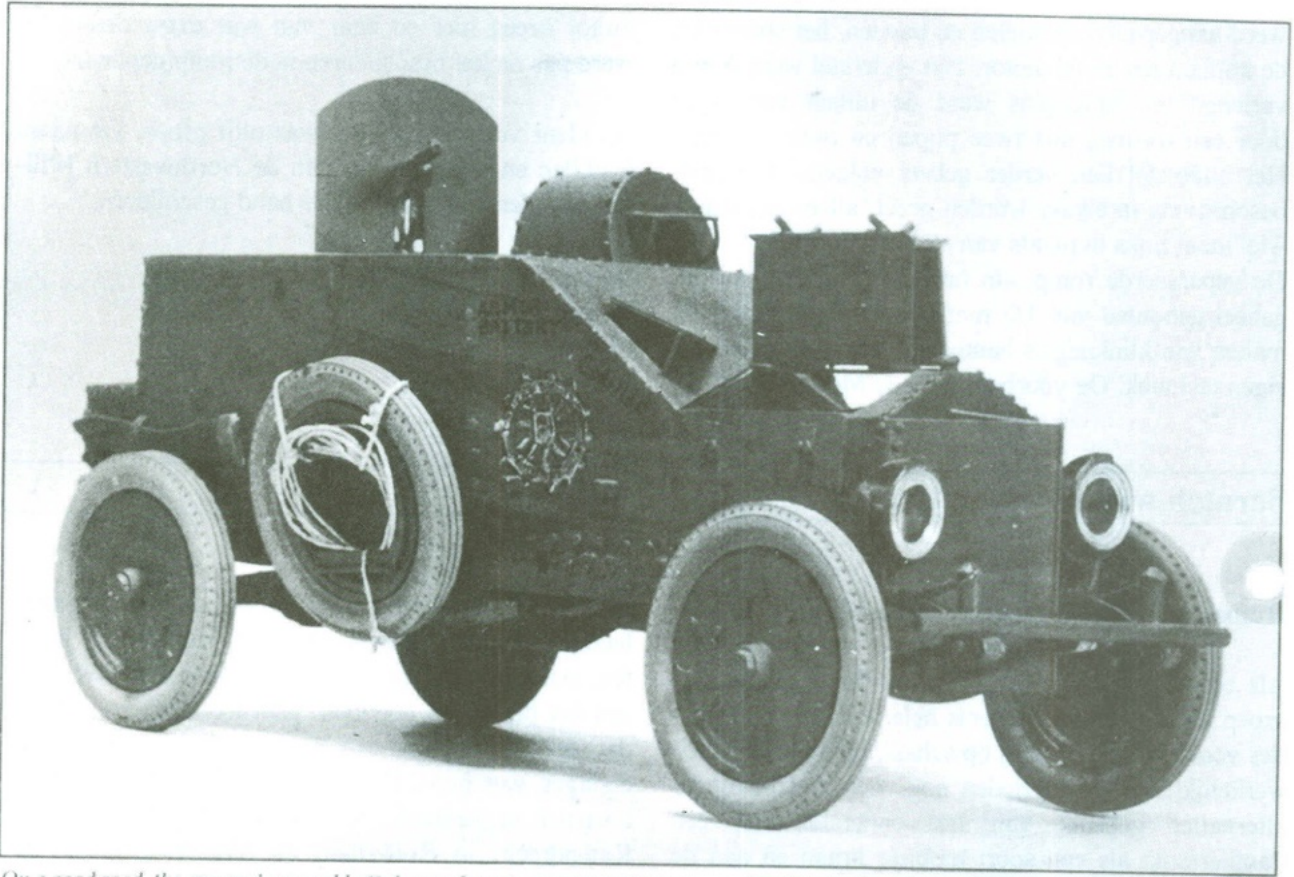
Op een goede weg had de pantserwagen een topsnelheid van ruim 100 km/uur.

Davidson had maar weinig succes met zijn pantserwagenontwerpen. Hij kon het aan Cadillac verkopen, dat er verschillende bouwde en verkocht aan Latijns Amerikaanse landen.

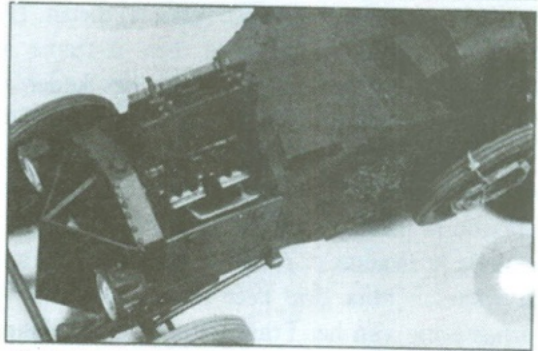
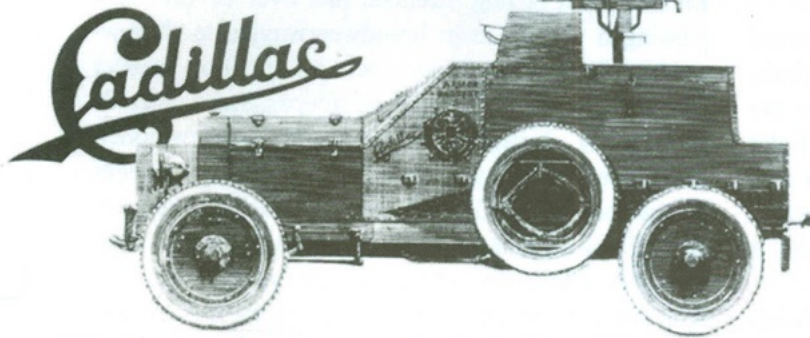
Het model

Als basis voor het model is een 1:32 1908 Mercer

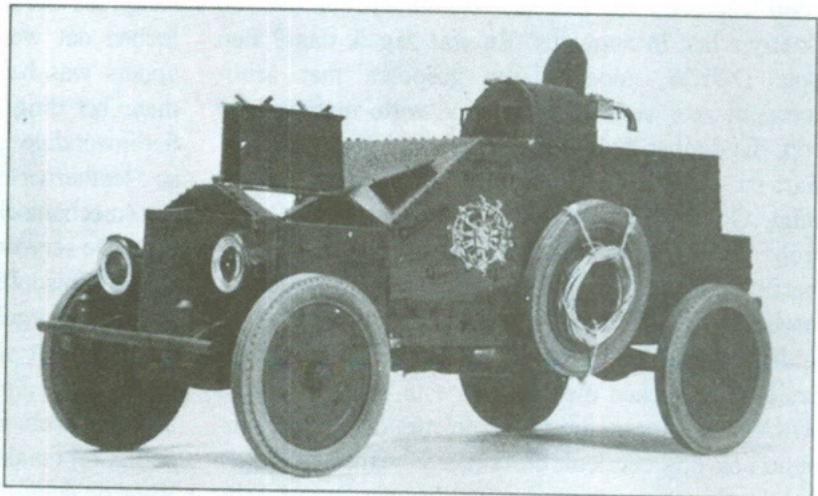
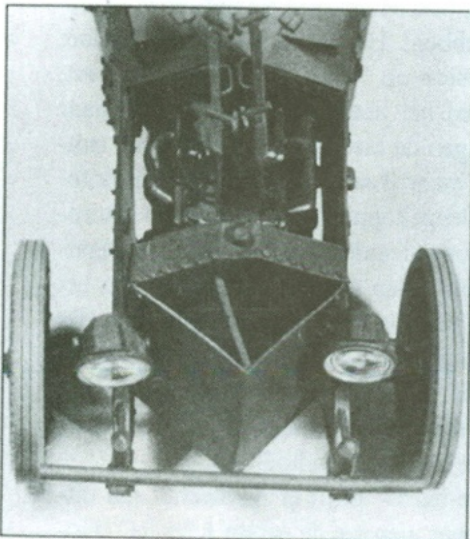

On a good road, the armored car could attain speeds up to seventy miles per hour. Davidson had only minor success with his designs and only several Cadillac armored cars were sold.

The Mercer engine was built up, further detailed, and painted, but not installed until late in the construction of the model.

An important feature was the moving of the steering wheel and column from the right side of the dash to the left side.

van Pyro gebruikt. Dit leverde het onderstel (dat iets werd aangepast), de wielen en banden, het stuurwiel, de koplampen en de motor. Het onderstel werd 6 mm verlengd en vervolgens werd de uitlaat vervangen door een nieuwe, met twee pijpen en twee dempers. Het onderstel kan verder geheel volgens de bouwbeschrijving in elkaar worden gezet, alleen het stuurwiel moet links in plaats van rechts.

De gepantserde romp van het voertuig werd in zijn geheel gebouwd van 1/2 mm plastic plaat. Voor het maken van klinknagels hanteert iedereen meestal zijn eigen techniek. De voorbank van de Mercer werd iets

aangepast zodat hij goed in de nieuwe romp paste. De motor kreeg hier en daar van wat extra details en werd pas na het beschilderen in de romp geplaatst.

De kleur van het voertuig was olijf groen. De naam Cadillac en het embleem van de Northwestern Military Academy werden met de hand geschilderd.

Danny B. Milunovich
Military Modeller, april 1994
(vertaling Kees Blijleven).

Scratch writing

Humor en tragiek in modelbouwland.

Als regelmatig bezoeker van onze Twenot Nieuwsgroep op Internet zie ik soms hele vreemde constructies voorbijkomen. Hetzij op schaal, hetzij in de harde werkelijkheid. Kort geleden nog. Een wel bijzonder alternatief gebruik van het onderstel van een Panthertank: als een soort mobiele kraan en aan de opschriften te zien in Franse (civiele) dienst. De complete bovenbouw opgehoogd, een A-frame aan de voorkant. Zou dit een project in het kader van de "Wiedergutmachung" zijn? Ik zie het al helemaal voor me: een soort Franse Lee Towers in de cabine, uit volle borst de Marsellaise aanheffend: "Allons enfants de la patrie! Le jour de gloire est arrivé! Entre nous de la tyrannie..." (Mijn Franse leraar draait zich nu waarschijnlijk drie keer in het graf om wegens verbastering van het Franse Volkslied... Maar dat is zijn probleem!)

En wat dacht u van de volgende: op onze nieuwsgroep stond ook een link naar een Duitse site over de wateroverlast in augustus. En wat zag ik daar? Een echte DUKW, mooi blauw gespoten met arbo-technisch zeer verantwoorde rood-witte markeringen erop, die dapper door een overstroomd plaatsje rijdt / vaart en daar de nood van de overstroomde burgers lenigt. Ook voorzien van een A-frame, ditmaal achterop. "Alle Menschen werden Brüder, wenn sie überflütet sind..." (Mijn Duitse leraar volgt nu het voorbeeld van zijn collega Frans... Zie boven!)

Beide "gevallen" zijn leuke uitdagingen voor de conversiefreaks, zeker met de nieuwste release van de DUKW. De dioramabouwer kan met de laatste conversie ook nog een leuk dioramaatje realiseren, zeker als hij ook een aquarium heeft... En een Duitse half-rups, voor de gelegenheid voorzien van een reuze(n)condoom, voorzien van de geruststellende tekst:

"Keine Angst für die Liebe". Waarom die 'n' tussen haakjes staat? Taalkundig zou het volgens mij moeten, maar de vraag is of één of wellicht meerdere reuzen het betrokken condoom gebruikt hebben... Maar dat terzijde. Wellicht een leuke publiekstrekker in de etalages van bepaalde gelegenheden in het Spijkerskwartier te Arnhem, de Nieuwmarkt te Nijmegen, Katendrecht in Rotterdam en niet te vergeten de Wallen in onze hoofdstad! (U ziet, ik ben aardig op de hoogte...)

En dan praat ik nog helemaal niet over de vele aanpassingen van de Jeep: brandweerwagen, landbouw-trekker, heftruck... Maar toch zie je, ook zonder voorbeelden, hele innovatieve toepassingen van de modelbouw. Vorige week had mijn scheepsmodelbouwvereniging de jaarlijkse barbecue. (Ja, ik bezondig me ook aan RC-boten. Mea culpa, 't is niet anders) En wat zie ik daar dapper door het water ploegen? Een 1:35 AAVP-7A1 van Tamiya. (U weet wel, zo'n doos op rupsen waar 25 mariniers zeeziek uitrollen als het ding uiteindelijk het strand oprijdt) Gelachen dat we hebben! Het water was spiegelglad, anders was het risico op "blub" wel groot geweest, maar het ding deed het heel dapper. Gevraagd naar het inwendige, gingen de bovenluiken open: geen trotse "leathernecks" maar 2 servo's, waarvan de motoren (mechanisch) losgekoppeld waren van de electronica. De servo-electronica deed nu dienst als regelaar. Twee minuscule schroeven aan de achterzijde van het apparaat zorgden voor voortstuwing en sturing. Het hele ding zat vol met accu's, motoren, ontvanger en electronica. Zo zie je maar weer: de échte modelbouwer heeft in feite geen kant-en-klare RC-tanks nodig; hij maakt ze zelf wel. En hoé!

Voor de échte "die-hards" blijft er nu slechts één uitdaging over: wanneer zien we de eerste 1:35 RC Goliath?? Natuurlijk wel "full option" hé, dus met ge-

luidjes, afwerpbare springlading, ontstekingsnoer naar de (1:35!!) bedienaar die heel sneaky in de bosjes zit te wachten tot een 1:35 RC- T-34/76 de euvele moed heeft om in de buurt te komen! Ik zie in ge-

dachten sommige mensen al brainstormen.. **Nil nobis est absurdum, quad erat demonstrandum!** (Niets is ons te dol, en dat zullen we laten zien ook!)

Scratchwriter.

TWENOT en INTERNET

door BERT van der VELDEN

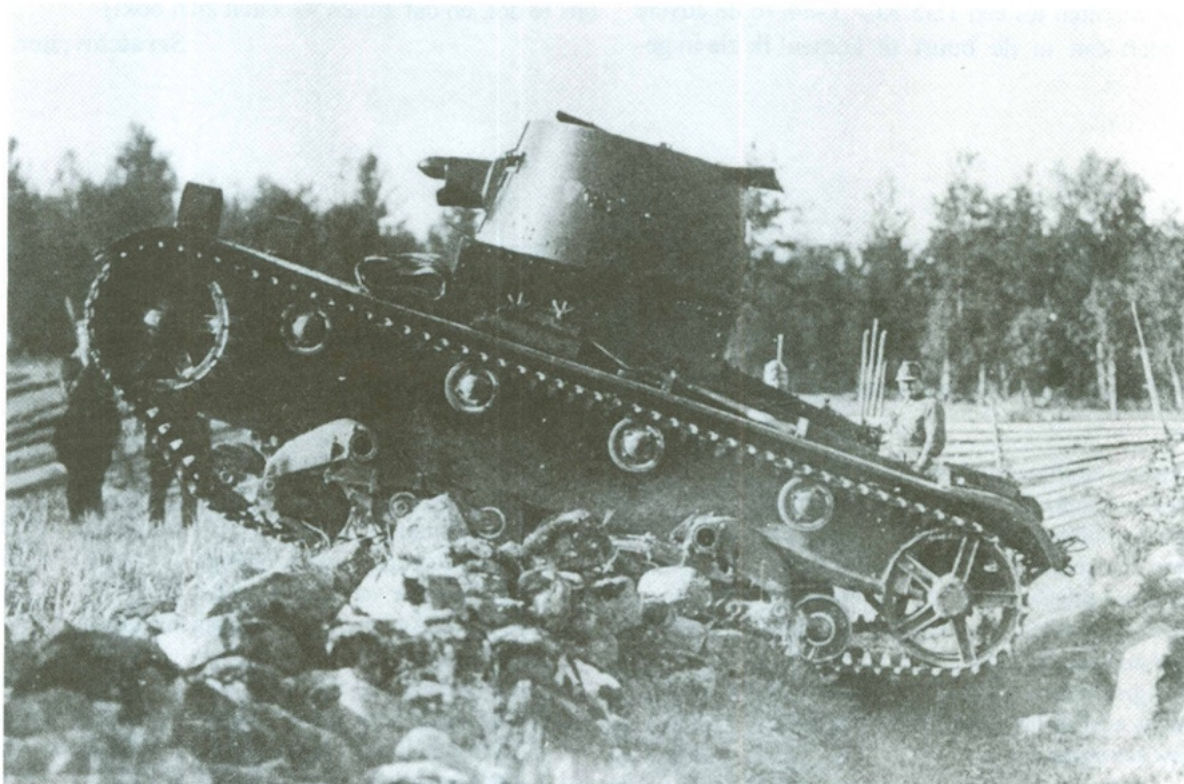
Hieronder weer de tweemaandelijks lijst met gevarieerde en boeiende site's. Veel plezier ermee!

http://www.oldreliable.org/photos/massey.html	9th Infantry Division	VOE
http://www.mdi.se/toolkits/atv/trackedvehicle.htm	ADAMS Tracked Vehicle Toolkit	VOE
http://www.amphibiousvehicle.net/	Amphibious Vehicles	VOE
http://www.ifrance.com/ArmyReco/index.htm	Army Recognition Home Page	VOE
http://www.info-micro.com/engins/bibliographie.htm	Bibliografie van het Franse Leger	LEG
http://www.reasonablecollectibles.com/63/cat63.htm?261	Chris & Andy at the Kubelwagen Classic	VOE
http://www.dday.co.uk/index.html	D-Day 1944	OOR
http://www.grebbelinie.nl/Grebbelinie-Mei%201940.htm	De Grebbelinie mei 1940	OOR
http://diwww.epfl.ch/lami/detec/rodemine.html	Demining Technology Center	VOE
http://www.schwimmwagen.de/	Deutsche Interessengemeinschaft Schwimm- und Geländefahrzeuge	VOE
http://www.dew.ca/military/leopard.html	DEW-Canada	VOE
http://www.armata.home.ro/weapons/armour/FT.htm	FT light tank	VOE
http://www.onsitediecast.com/militaryg.htm	Gasoline/Prokit 1/48 Scale Resin and Diecast	HAN
http://home.wanadoo.nl/huzarenvanboreel/start.htm	Huzaren van Boreel	LEG
http://www.4x4xfar.com/landrover/landie/landie02.htm	Land Rover	VOE
http://www-staff.lboro.ac.uk/~copal/pal/play/landys/fccr.htm	Land Rover 101	VOE
http://www.oldrover.com/101/Vampire/Vampire.htm	Land Rover 101FC "Vampire"	VOE
http://www.vwschwimmwagen.de/MeinSchwimmwagen.html	Mein Schwimmwagen	VOE
http://moduni.de/	Moduni	HAN
http://membres.lycos.fr/daw/Picture_gallery/hauptteil_picture_gallery.html	Picture gallery	MOD
http://biotop.umcs.lublin.pl/users/janickir/modele.htm	Plastic replicas of war models gallery	MOD
http://www.papermodels.net/special.html	Polish Model Kits	HAN
http://www.renault.com/fr/decouverte/saga_p2.htm	Renault Historie	VOE
http://www.le-roosevelt.com/index.html	Restaurant le Roosevelt	OOR
http://www.warbirdpix.com/atc1.htm	Rod's War Birds	VOE
http://www.schifferbooks.com/military/	Schifferbooks	HAN
http://www.westfront.de/englisch/tanks.htm	Tanks and armoured vehicles of World War I	VOE
http://www.landroverclub.net/Club/HTML/Dunsmold_trust.htm	The Dunsfold Landrover Trust	VOE
http://www.probertencyclopaedia.com/war.htm	The Probert Encyclopaedia	VOE
http://www.upnaway.com/~obees/soldiers/index.html	Toy Soldier	MOD
http://www.hmkn.no/trandum_02/index.htm	Trandumfesten 28. - 29. sept. 2002	VOE
http://www.tpicomp.com/applications/army.htm	US Army HMMWV	VOE
http://www.serial-design.com/mechanical_design/vw3.htm	Volkswagen The War Years	VOE
http://www.blumenau.zaz.com.br/bavc/schwim.htm	VW 1944 Schwimmwagen typ 166, 4x4	VOE
http://www.kuebel-klub.de/fotos/fotos-82.html	VW Kübel Klub	VOE
http://www.wingsandwheels.be/vehiculestaticshow.htm	Wings and Wheels militaria fair 2002	VOE
http://hem.fyristorg.com/arcticwar/bilder/indexphoto_nofi.htm	WWII in the Arctic Photo Album	VOE

Wil je de complete lijst ontvangen? Stuur een e-mailtje naar:

Bert van der Velden

Vickers-Armstrong 6-ton tank, type B

De **Vickers-Armstrong 6-Ton Tank Model E**, om hem bij zijn juiste naam te noemen, dateert uit 1928. Vickers was tot de conclusie gekomen dat er wellicht een markt bestond voor een lichtere en meer compacte tank dan de massieve middelzware tanks die op dat moment in gebruik waren. Tot de potentiële kopers rekende men vooral de kleinere landen, met veel kleinere defensiebudgetten dan de grote mogendheden van die tijd.

Men ontwierp een tank die in zekere zin "modulair" was opgebouwd. De koper kon kiezen uit verschillende opties, zowel op het gebied van bewapening als voor wat betreft overige uitrusting en afwerking (bijvoorbeeld wel of geen radio, welke verlichting, richtmiddelen, etc.).

Hij was beschikbaar in twee basisvarianten: **Type A** met twee aparte, elk over een schootsveld van 100° draaibare en met een Vickers machinegeweer bewapende torentjes, en **Type B**, uitgerust met een enkele toren met een 47 mm (3-pdr) Vickers snelvuurkanon en een Vickers machinegeweer.

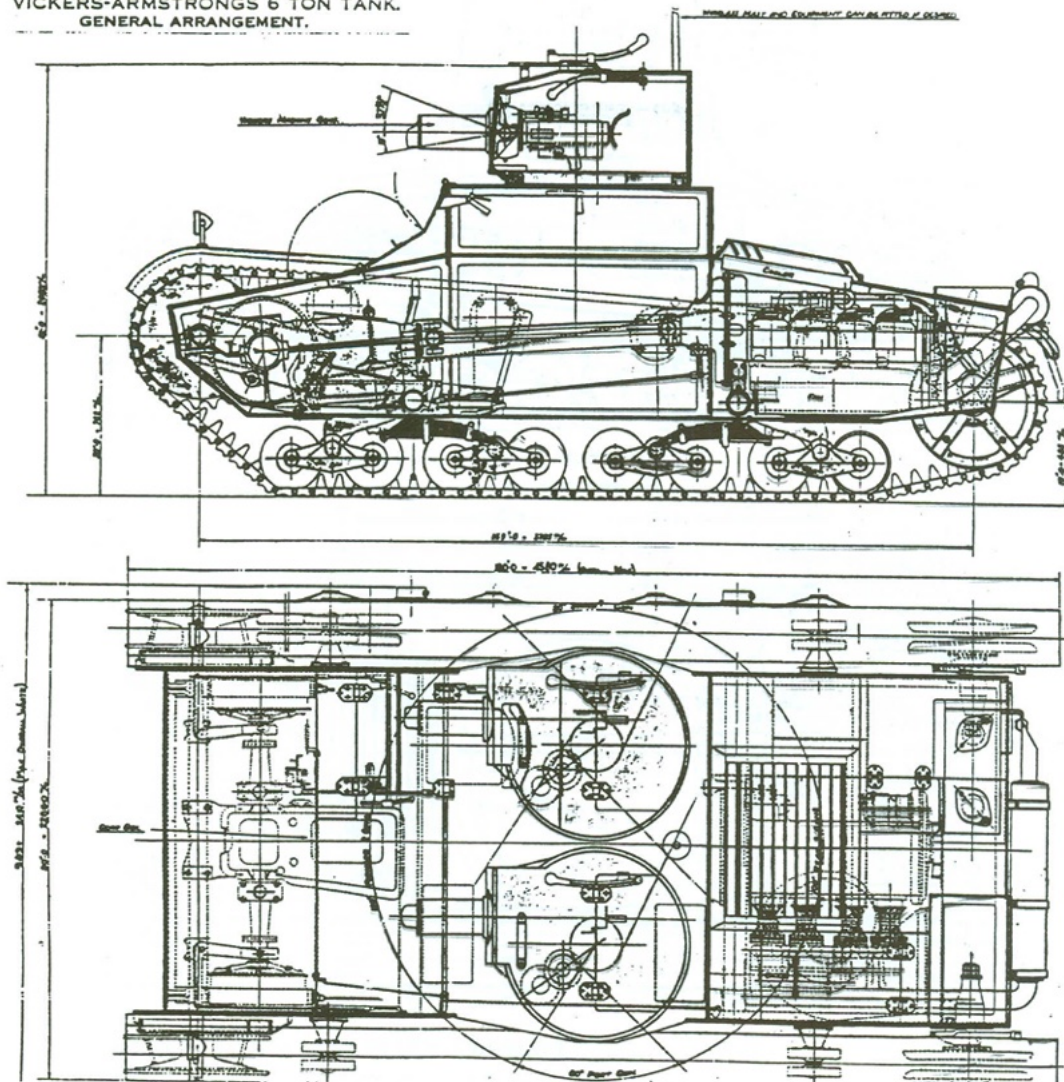
In Type B waren beide wapens aangebracht in een Duplex opstelling. Dit betekende dat ze op dezelfde as waren gemonteerd en daardoor tegelijk konden worden geëleveerd en gedraaid. In een uit die tijd daterende verkoopbrochure van Vickers staat dat

voor deze wijze van monteren was gekozen om vrijwel gelijktijdig zowel vijandelijk materieel als personeel onder vuur te kunnen nemen.

De bewapening van Type A, twee machinegeweren, vloeide voort uit de toenmalige opvattingen over tanks die speciaal bedoeld waren voor infanterieondersteuning. De aanduidingen "A" en "B" stammen overigens uit latere tijd. Vickers duidde de voertuigen aan als "*twin turret*" en "*single turret*".

Het door Vickers-Armstrong gepatenteerde onderstel van de 6-tonner bestond uit twee sets loopstellen aan elke zijde, elk voorzien van bladveren. Elk loopstel draaide om een as, die over de gehele breedte van het voertuig liep. De eerste motor die standaard in de 6-tonner werd geplaatst was een horizontale viercilinder luchtgekoelde 87 pk V-8 Armstrong-Siddeley. Hij gaf een topsnelheid van ca. 35 km/uur, wat voor die tijd heel wat was. De bemanning bestond uit drie personen: een bestuurder en twee schutters. De aandrijf-as liep vanaf de motor door het gevechtscompartiment naar de vijfversnellingsbak voorin het voertuig en van daaruit naar de beide aandrijfwielen. De eerste versnelling was een extra lage, zowel vooruit als achteruit, voor zwaar terrein of voor bijvoorbeeld het slepen van een ander voertuig. De mangaan stalen rupsbanden hadden een levensduur van zo'n 3000 mijl.

VICKERS-ARMSTRONGS 6 TON TANK.
GENERAL ARRANGEMENT.

Type A

De zitplaats van de bestuurder was rechts voorin het gevechtscompartiment, dat verder voldoende ruimte bood voor twee of drie andere bemanningsleden. Ondanks dat de ruimte door de aandrijfjas in tweeën werd gedeeld, had ieder bemanningslid voldoende werkruimte.

De pantsering had standaard een dikte van 13 mm, hoewel ook hier de klant voor iets anders kon kiezen. Maximaal 17 mm was mogelijk.

De 6-tonner werd door het Britse leger geëvalueerd, maar afgewezen. Officieel omdat men het onderstel te zwak vond, maar waarschijnlijk omdat de tank niet strookte met de gangbare opvattingen over de rol van de middelzware tank. Het onderstel werd namelijk later ook gebruikt voor een artillerietrekker en de eerste echte infanterietank, de A11, Matilda Mk.I

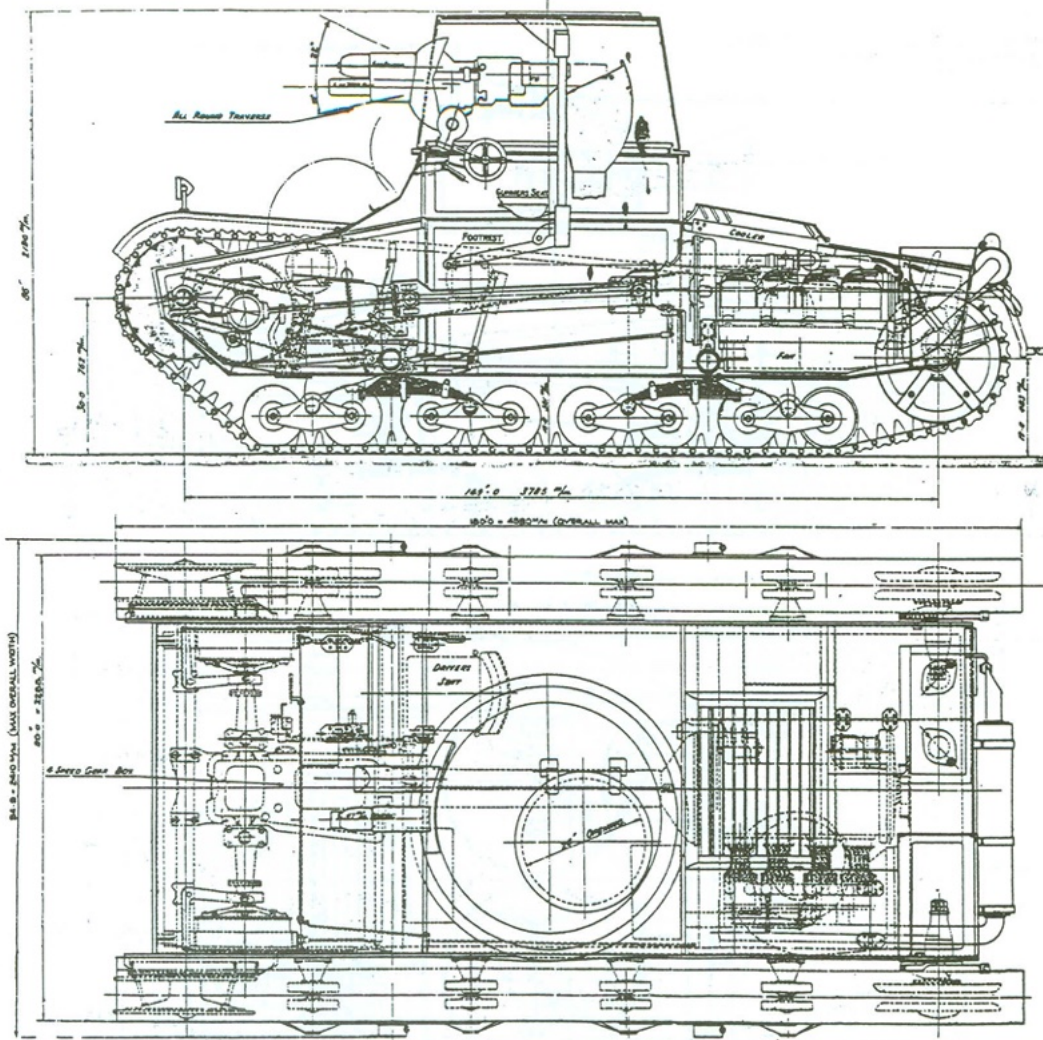
In het begin van WO2 heeft het leger er wel een paar gebruikt voor opleidingsdoelen, maar dit was alweer enige tijd nadat het voertuig een van de meest indrukwekkende records had gevestigd voor

wat betreft export en gebruik door legers van andere mogendheden.

Tussen 1930 en 1938 werd de 6-ton Tank verkocht aan een aantal landen:

Bolivië, dat er op 12 oktober 1932 drie bestelde: een Type A, bewapend met twee 7,65 mm machinegeweren, en twee stuks Type B, elk bewapend met een 47 mm kanon en een 7,65 mm machinegeweer. De voertuigen hadden verschillende extra's, zoals een reservoir voor drinkwater en diverse verschillende gereedschappen.

Zeker twee ervan kregen hun vuurdoop in de Gran Chaco Oorlog, die van 1932 tot 1935 tegen Paraguay werd gevoerd. Dit conflict ging om een gebied genaamd Chaco Boreal, ook bekend als "de groene hel". Toen de oorlog in 1932 begon was het beter bewapende en geoefende Boliviaanse leger in het voordeel. Door een betere tactiek en hun grondige kennis van het gebied hadden de Paraguayanen in 1935 echter het grootste deel van het gebied onder controle. In 1938 werd een verdrag gesloten waarbij Paraguay driekwart van het gebied kreeg toegewezen en Bolivië het resterende kwart.

Type B

De Bolivianen hadden bij het begin van de oorlog de drie genoemde Vickers tanks plus twee Carden-Loyd tankettes. Hun "tankkorps" stond onder leiding van majoor W. Brandt, een Duitse huurling. Het lot van de tankettes is niet bekend, de tanks werden alle drie vernietigd, nadat ze echter eerst veel schade hadden toegebracht.

De "B" tanks waren heel effectief bij het uitschakelen van mitrailleurnesten. De "A" tank, die de fraaie naam "Ina" had gekregen, werd door Paraguay buitgemaakt en heeft jaren als trofee in de Paraguayaanse hoofdstad Asuncion op een sokkel gestaan. Op een gegeven moment is hij echter, als teken van vrede en vriendschap, weer aan Boliviaï teruggegeven.

Bulgarije kocht op 16 september 1936 acht tanks van het B-type. Ze werden afgeleverd met alleen het 47 mm kanon als wapening. Hun geschiedenis is niet bekend.

China kocht 20 stuks Type B, bewapend met het 47 mm kanon en een 7,92 mm machinegeweer. De laatste vier voertuigen hadden een radio, geïnstalleerd in een uitbouw aan de achterkant van de toren, beschermde koplampen en een veel completere uitrusting. Ze werden afgeleverd in Nankin en gebruikt in de strijd tegen Japan.

Finland kocht in 1933 een Type B en vervolgens in 1938 nog eens twee maal 16 stuks, eveneens Type B, alle zonder bewapening. Men bewapende ze in eigen beheer met een 37 mm Puteaux kanon, hetzelfde waarmee ook hun Renault tanks waren bewapend. In de oorlog met Rusland bleek al snel dat dit kanon niet meer aan de eisen voldeed, waarna het in een deel van de tanks werd vervangen door het 37 mm Model 1936 Bofors antitankkanon.

Griekenland bestelde op 20 november 1930 een A en een B variant. Beide voertuigen zijn gebruikt tegen de Italianen en vervolgens tegen de Duitsers.

Polen kocht op 16 september 1931 38 stuks Type A, zonder bewapening en met ombouwsets voor Type B. Ze werden in drie series afgeleverd: acht op 28 juni 1932, dertien op 12 december 1932 en zeventien op 11 februari 1933.

De eerste veertien tanks (met serienummers VAE408 t/m VAE421) kregen een 7,92 mm Hotchkiss mitrailleur in de linker toren en een .30 cal. Browning in de rechter. De volgende tanks (VAE 422 t/m 445) zouden in beide torens een Browning mitrailleur krijgen. Op zoek naar de ideale bewapening hebben de Polen alle mogelijke combinaties uitgeprobeerd, tot en met een 37 mm kanon in de rechter toren en een Browning mitrailleur in de linker.

Ze vormden de basis voor de door Polen zelf ontwikkelde 7-TP tank.

Portugal heeft een Type A gehad.

Siam (het tegenwoordige Thailand) kocht op 17 november 1932 10 stuks Type B, bewapend met een machinegeweer van 8 mm. Een paar daarvan zijn omgebouwd tot gemechaniseerd kanon. Ze zijn bij verschillende grensconflicten in 1940-1941 tegen Japan en mogelijk ook tegen de Fransen gebruikt.

De Sovjet Unie kocht op 28 mei 1930 vijftien stuks Type A, bewapend met 7,7 mm machinegeweren. Ze vormden de basis voor de latere T-26 tank.

De Verenigde Staten hebben in april en juli 1931 een Type B beproefd. Hoewel dit niet leidde tot een aankoop, bouwden ze later wel een voertuig dat er sterk op leek, namelijk de T1E4 Lichte Tank. Deze ontwikkelingslijn zou later leiden tot de M3 Stuart.

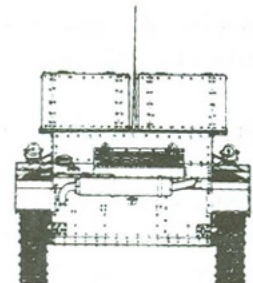
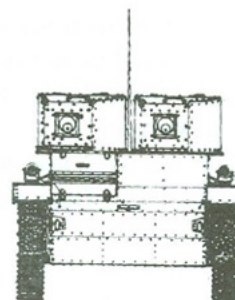
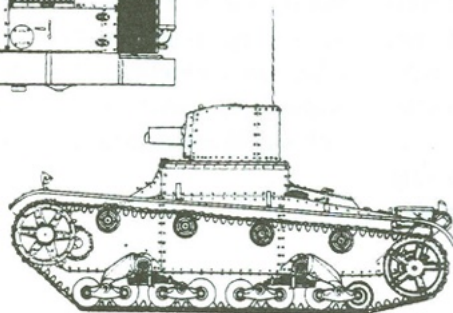
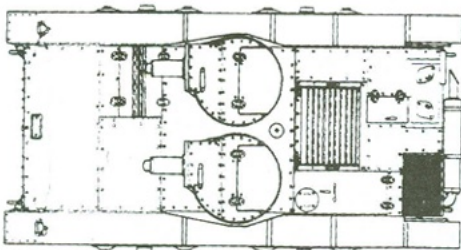
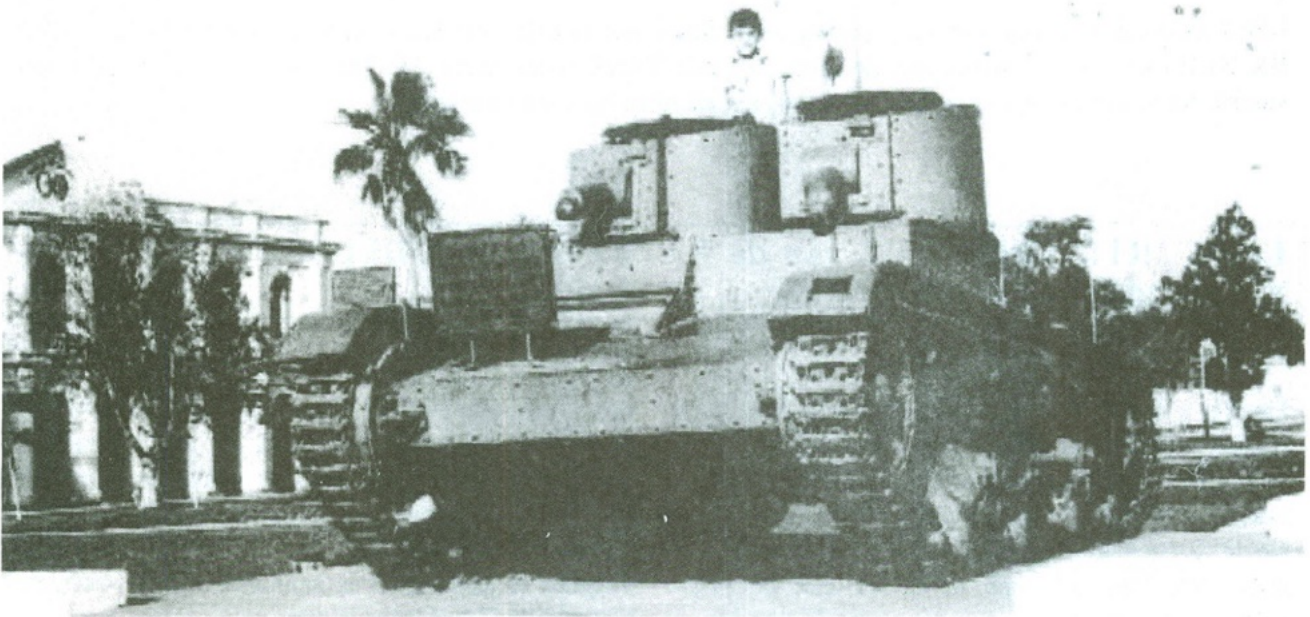
Model F

Een voorgenomen ontwikkeling van de 6-tonner was het Model F. Het verschil was met name een andere motor, namelijk een Rolls-Royce Phantom II zescilinder watergekoelde benzinemotor. Deze wordt in een Vickers rapport van september 1934 omschreven als "een veelbelovende machine" en in datzelfde jaar werd een prototype gebouwd en in België beproefd. Daarna is er echter niets meer van dit voertuig gehoord.

Bronnen:

- . Steelmasters nr. 18,
- . Vickers-Armstrong 6 ton Type B; The Bovington Tank Collection
- . Mechanised Force, David Fletcher
- . enkele internetsites

Hieronder: "Ina" als oorlogstrofee in Paraguay

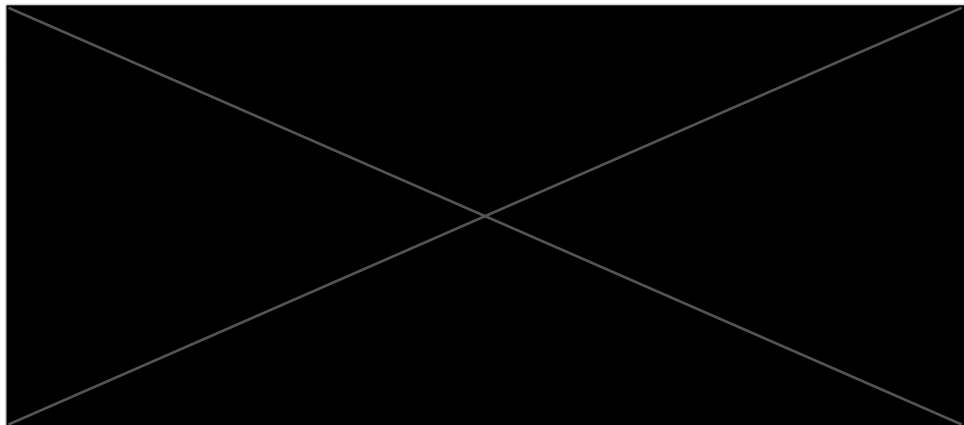

VICKERS 6 TON MOD. E VARIANT A

NIEUWE LEDEN

Naam	Adres	Woonplaats	Telefoon	E-mail
------	-------	------------	----------	--------

E. ARENS
P.J.W. AIJAL
R.W. ALGRA
J. BRUINSMA
C.C.P. van DIJK
J. DUIFHUIZEN
R. HAHN
N. HENKEMANS
E. HONDEMA
C. KLUTMAN
L. SCHOOT
H. VISSERS
H.M. VOORMA
J. WAALDERS

Welkom bij TWENOT!

NB: Ledenlijsten zijn op aanvraag verkrijgbaar. Stuur een kaartje naar Kees Blijleven,
 De lijst wordt met de eerst volgende TANK toegestuurd. Hij kan ook per email worden gestuurd. Stuur een mailtje naar en hij komt naar je toe.

Een KORTE IMPRESSIE van de NATIONALE MODELBOUW MANIFESTATIE 2002 te SOESTERBERG.

Hoewel TWENOT dit jaar niet aanwezig was op de NMM, heb ik toch, op de dag dat de zwaarste storm van de afgelopen twaalf jaar over ons land raasde, een bezoek gebracht om de leden een impressie te kunnen geven van het gebeuren. Omdat het gezin ook mee was heb ik helaas niet de prijsuitreiking kunnen zien en noteren, maar dit terzijde. De eerste indruk was dat het op de tijd dat ik aankwam, rond 12.00 uur, nog erg rustig was. Vorig jaar was het een stuk drukker, maar wellicht dat de het weer daar ook een rol in speelde.

De opzet was vrijwel hetzelfde als vorig jaar, maar ik kon mij toch niet aan de indruk onttrekken dat er toen meer modellen waren. In de ene hal stond slechts een hele mooie tafel met 1:48 modellen van de I.P.M.S. en een kleine tafel met Nederlands historische modellen en twee mooie diorama's.

In de grote hal was echter wel weer veel te zien. De Meccanostand trok veel aandacht. Daar stonden dan

ook hele knappe knutselwerken uitgesteld. Ook de stands van de scheepsbouwers, en dan vooral het marinegedeelte, hadden een paar schitterende modellen staan. Mijn oog viel vooral op twee daarvan, een vliegdek schip met een in vol ornaat opgetuigd vliegdek en een model in aanbouw van de vroegere Nederlandse kruiser De Ruyter.

Verder waren er in de grote hal fraaie op afstand bestuurbare vliegtuigmodellen te bewonderen.

Als ik er de tijd voor had gehad, dan had ik zeker wel een paar dagen in een TWENOT stand willen staan. Ik vond het dan ook jammer dat "WIJ" er dit jaar niet bij waren. Ook al is dit hele gebeuren behoorlijk op de vliegerij gericht, het rollend materieel mag toch zeker niet ontbreken. Daarom vind ik dat TWENOT volgend jaar zeker weer aanwezig moet zijn op deze toch wel bijzondere modelbouwhappening.

Eric Sikkema

Bij postorders betalen wij de porto En dat scheelt heel wat euro's

Je weet
niet wat
je ziet in
Model
Plaza

Als u bij ons per telefoon,
fax, brief, e-mail,
of via de website bestelt,
nemen wij niet alleen de
verpakkingskosten voor
onze rekening, maar ook

de postzegels. U betaalt dus alleen de prijs
van het product en wij zorgen dat het bij u
in de bus komt. Zonder extra kosten, maar
uitsluitend in Nederland.

Kijk op www.modelplaza.nl
voor een ruime selectie uit
ons assortiment of bel met
Wim Meijer op 0299 75 02 01
om te horen wat er nog meer
op voorraad is.

1.000 m² modelauto's en vliegtuigen en bouwdozen vlakbij Amsterdam
aan de A7 (Afslag Purmerend Noord, richting Industrieterrein De Koog)

MODELPLAZA®

Nijverheidsweg 5-7

1442 LD Purmerend/Industrieterrein

De Koog

Telefoon 0299 75 02 01

Telefax 0299 75 02 02

e-mail support@modelplaza.nl

website www.modelplaza.nl

OPENINGSTIJDEN

Dinsdag t/m zaterdag 10.00 tot 19.00 uur

Dit verhaal vertelt over Jacqueline (40) en Rob (43) de Ruyter, beiden geboren en getogen in het Gelderse Renkum, die naar de Belgische Ardennen emigreerden om daar hun droom te verwezenlijken: een historisch museum dat vertelt over de slag in de Ardennen, eind 1944.

Vier jaar geleden kochten Jacqueline en Rob, na een zoektocht van zo'n 20 jaar, een oud douanekantoor in de gemeente St. Vith, ongeveer 60 km onder Maastricht. Het gebouwtje was een ruïne, zonder ramen en deuren, geen water, geen stroom, maar wel een geweldige historie en heel veel ruimte, aldus Rob. Gelegen op een compleet slagveld, waar tijdens de gevechten in december 1944 veel bekende foto's zijn gemaakt. Dit was werkelijk de perfecte locatie om hun droom, een museum, te laten uitkomen.

Ze begonnen dan ook direct met de restauratie van het pand. De oude paardenstallen werden omgebouwd tot woonhuis en het douanekantoor, gebouwd in 1870, werd het museum. Tot 1919 stond het pand op de grens tussen België en Duitsland, die dwars door het toen twaalf huizen tellende dorpje Poteau liep. De enige grens die nu nog door het dorpje loopt is de taalgrens. De ene buurman spreekt Frans, de andere Duits.

De locatie is perfect. Op 18 december 1944 raakte op enkele honderden meters afstand van het pand de Task Force Mayes van de 14th Cavalry group in gevecht met Duitse troepen. Een groot aantal voertuigen, vooral halftracks en M8 pantserwagens, ging hierbij verloren en ettelijke Amerikanen sneuvelden of raakten gewond. Duitse oorlogsfoto's legden de brandende en uitgeschakelde voertuigen uitgebreid op de foto vast. Doordat ze een paar dagen later krijgsgevangen werden gemaakt, vielen de foto's in Amerikaanse handen. De foto's zouden

tot de meest bekende uit de Tweede Wereldoorlog gaan behoren.

Op hun zoektocht naar een geschikt pand hadden Rob en Jacqueline al heel wat attributen over het Ardennen Offensief verzameld en ook toen ze zich eenmaal in Poteau hadden gevestigd kregen ze van mensen uit de omgeving van alles en nog wat over de gebeurtenissen uit die tijd, waardoor de verzameling originele stukken zich gestaag uitbreidde. Er kwamen contacten met Duitse en Amerikaanse veteranen die bij het dorp gevechten hadden, maar ook met familieleden van militairen die tijdens de gevechten waren gesneuveld en nu in België op een militair kerkhof begraven liggen. Hun tragische verhalen vindt men in het museum terug.

De Belgische burgerbevolking heeft eveneens zwaar geleden. Het monument op de plaats waar een bom door het dak van een stal sloeg waarin meer dan 40 vrouwen en kinderen dekking hadden gezocht, is nog steeds aangrijpend.

Naast talloze voorwerpen en documenten heeft het museum ook een aantal voertuigen. Een M4A3 105 mm Sherman tank herinnert aan de langste tankslag uit hun geschiedenis die de Amerikanen tussen 16 en 23 december 1944 rond Poteau hebben uitgevochten. Het kruispunt in Poteau was van vitaal belang voor de van oost naar west oprukkende Duitsers. Hun opdracht was richting Antwerpen te trekken en de Geallieerde legers in tweeën te splitsen. Een complete Amerikaanse tankdivisie, de 7th Armored Division, kreeg opdracht dat te voorkomen. Op 23 december was de Duitse druk echter zo groot geworden dat ze moesten terugtrekken over de rivier de Salm. Het zou vervolgens tot 20 januari duren voordat de Amerikanen weer terug waren in Poteau, maar nu definitief.

Een Duits en een Amerikaans halftrupsvoertuig zijn, na een volledige restauratie, in gebruik om met bezoekers van het museum over het slagveld te rijden. Tijdens de rit vertelt Rob aan de hand van foto's hoe de gevechten verliepen. Waarschijnlijk de enige plek ter wereld waar dit zo

wordt gedaan, alsdus Rob.

In het voormalige douanekantoor zijn verschillende 1:1 diorama's gemaakt, met daarin diverse voorwerpen, poppen in uniform en voertuigen (Willys jeep, M29 Weasel, verschillende motorfietsen). Rond het museum is een wandelroute uitgezet, zodat met behulp van een wandelkaart en het Poteaiboek de originele plaatsen in de omgeving bezichtigd kunnen worden.

Al met al: een boeiend museum, op betrekkelijk korte afstand van Nederland, in een heel mooie omgeving en met Nederlands sprekende eigenaren. Absoluut aanbevolen!

Geopend:

- van 1 april tot 14 juni elke zaterdag en zondag van 13.00 tot 17.00 uur
- van 15 juni tot 15 september dagelijks van 13.00 tot 17.00 uur
- van 16 september tot 31 oktober elke zaterdag en zondag van 13.00 tot 17.00 uur.
- voorts op afspraak.

Adres: Poteauerstrasse 22, B-4780 Poteau, St. Vith, België

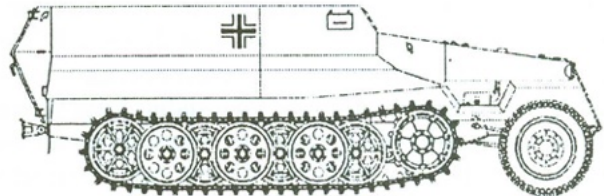
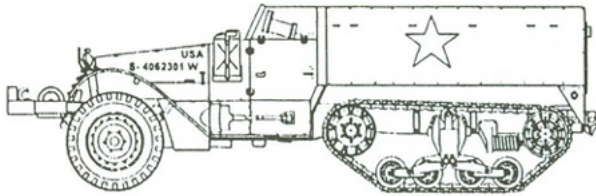
Tel: +32 (0) 80 21 74 25

Website: www.museum-poteau44.be

Email: poteau44@tiscali.be

Historisches Museum - Musée Historique - Historisch Museum - Historical Museum

ARDENNEN POTEAU '44 MUSEUM

TMB Postorder Bookshop

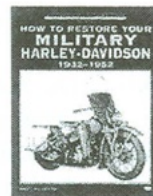
Bezoek onze website www.tmbbooks.be ! U vindt er duizenden boeken over alles wat rijdt en vliegt. Of vraag gratis toezending van onze folders truckboeken / militaire boeken / luchtvaartboeken.

Deutsche Militärfahrzeuge - seit 1945 (Bundeswehr und NVA). 624 blz, 24 x 17 cm, ca. 900 foto's, D. Ref: 4MILDEUT Prijs: 48.95 euro

50 Ans de véhicules militaires en France
Deel 1: 192 blz, 31 x 23.5 cm, 350 z/w-en 60 kleurenfoto's, F. Ref: 4MILF1 Prijs: 51.75 euro
Deel 2: 192 blz, 31 x 23.5 cm, 450 z/w-en 50 kleurenfoto's, F. Ref: 4MILF2 Prijs: 51.75 euro
Voordeelaanbieding: MILF1+2 tijdelijk samen voor: 96.75 euro

How to Restore your Military Harley-Davidson. Met type-overzicht. 192 blz, 26.7 x 21 cm, 250 foto's, E Ref: 4HDMIL Prijs: 48.99 euro

Boek van de maand: Der Panzerkampfwagen 35 (t)

De Panzerkampfwagen 35(t) was geen Duitse ontwikkeling, maar een product van de Tsjechische Skoda-fabriek te Pilsen. Hele Wehrmacht eenheden reden met buitgemaakte exemplaren, o.a. bij de invasie van Polen, Frankrijk en de Sovjetunie. Dit prachtige boek behandelt niet alleen de ontwikkeling en fabricage van Pz Kpfw 35 (t). Ook afgeleide varianten, zoals de Panzerbefehlswagen 35 (t), Mörserzugmittel 35 (t) en de Roemeense TACAM R-2, worden niet vergeten. Dit unieke boek bevat vele, nooit eerder gepubliceerde actiefoto's. Ook serienummers, talrijke detailopnamen, maatschetsen en full-colour kleurenschema's.

Der Pz Kpfw 35 (t). Alles over deze beroemde tank, met een schat aan informatie voor modelbouwers.

220 blz, 29.5 x 21 cm, 380 z/w-en 60 kleurenfoto's, tekst in het Duits en Engels
Ref: 4PZK35
Prijs: 43.95 euro

Eisenbahngeschütze der Welt. Alles over spoorgeschied. 240 blz, 26.5 x 23 cm, 130 foto's, D Ref: 4EISGWELT Prijs: 33.95 euro

Die schweren Geschütze der Welt. Alles over geschut van 200 mm en meer. 300 blz, 26.5 x 23 cm, 220 foto's, D. Ref: 4SGWELT Prijs: 33.95 euro

Deutsche Eisenbahn-Geschütze. Enkele Duitse railkanons konden 200 km schieten! 184 blz, 355 foto's, D Ref: 4EGDEUT Prijs: 23.95 euro

Die Landstreitkräfte der NVA. Alles over het Oost-Duitse leger. Veel voertuigfoto's. 192 blz, 27 x 24 cm, D Ref: 4NVA Prijs: 32.95 euro

Bestellen is eenvoudig!

Maak het bedrag met vermelding van de bestelcode over op Rabobank Zundert 1605.02.047 t.n.v. Johan van Loon te Rumst. Vermeld bij elektronisch bankieren a.u.b. ook uw postcode + huisnummer. U ontvangt de bestelde boeken zo snel mogelijk per post, in een zeer stevige verpakking.

Prijzen geldig in Nederland en België, incl. BTW, porto en een stevige, beschermende verpakking. Op alle boeken omruilgarantie bij fabricagefouten. Levertijd 2-3 weken. Wijzigingen voorbehouden.

TMB Postorder Bookshop. Van der Taelenstraat 40 A, B-2840 Rumst, 0032-3-288.96.40, www.tmbbooks.be

Mercedes-Benz "G" wagen en/of de Steyr-Daimler-Puch, Peugeot P4 Johan Groen

In de jaren zeventig ontwikkelde Mercedes-Benz de "G" wagen, waarbij zoveel mogelijk gebruik werd gemaakt van componenten en onderdelen van reeds bestaande Mercedes-Benz producten. In 1980 startte de productie bij de "Geländewagenfahrzeug Gesellschaft" in het Oostenrijkse Graz. Dit bedrijf was voor 50% eigendom van Mercedes-Benz en voor 50% van Steyr-Daimler-Puch. Mercedes-Benz zorgde voor de motoren, aandrijving en de assen, Steyr-D-P nam het chassis en de carrosserie voor haar rekening.

In 1981 werd Mercedes-Benz door Steyr-D-P uitgekocht, zodat de laatste volledig eigenaar werd van de productiemiddelen. Onderdeel van de overeenkomst was dat Steyr-D-P op contractbasis voor Mercedes de "G" wagen zou bouwen, dus met de "STER" op de gril. Steyr-D-P heeft de verkooprechten voor Oostenrijk, Zwitserland, het voormalig Joegoslavië en de Comecon-landen (waar het voertuig echter de naam "PUCH" draagt), voor de rest van de wereld ligt het verkooprecht bij Mercedes-Benz.

Ook in Frankrijk zocht het leger een nieuwe lichte 4x4, ter vervanging van de nog in gebruik zijnde MB's en de M201 jeep. In 1979 leverden drie fabrikanten ieder twaalf voertuigen voor uitgebreide tests. Dit waren:

- . Renault, met een voertuig op basis van de FIAT 1107AD "Campagnola";
- . Citroën, met een voertuig op basis van de Volkswagen "ILTIS";
- . Peugeot, met een voertuig op basis van de Mercedes-Benz "G" wagen.

Begin 1981 werd het voertuig van Peugeot gekozen voor productie, waarna er orders werden geplaatst voor 15.000 stuks. Peugeot bouwde ze onder licentie, in de oude "Panhard" fabriek. De eerste 2400 kregen een benzinemotor, de rest een dieselmotor.

De Peugeot "P4" wordt ook wel aangeduid als VLTT, ofwel *Véhicule de Liaison Tout Terrain*. De productie werd beëindigd in 1992. Later is het voertuig door Steyr-Hellas (Griekenland) nog gebouwd voor de Griekse strijdkrachten.

Opvallend is dat de Duitsers en de Oostenrijkers de deur van de civiele uitvoering gebruiken, maar de Fransen een deur met een veel eenvoudiger uiterlijk. Ook de plaatsing van de richtingaanwijzers aan de voorzijde is verschillend. Die op de Peugeot zitten in het koplampscherm, onder een vierkante koplamp. Bij de Mercedes-Benz en de Steyr-Daimler-Puch uitvoering staan ze op het spatbord, achter het koplampschild, waarin een ronde lamp zit gemonteerd.

Van dit voertuig bestaan vele uitvoeringen. Er zijn een korte en een lange versie, en die zijn er elk zowel in een open als in een dichte of gesloten (stationwagen) uitvoering, waarbij de lange er is in een twee- en een vierdeurs uitvoering. Ook is hij er als chassis-/cabine voor diverse bijzondere opbouwen, zoals het gewondenvoertuig of de radio-/verbindingswagen. Deze chassis-/cabineuitvoering heeft een wielbasis van 3,12 mtr, zodat er voldoende lengte is voor een gesloten opbouw. Bij het gewondenvoertuig is het aantal gewonden als volgt: vier liggende of twee liggende en drie zittende of zes zittende gewonden.

De Mercedes-Benz is momenteel leverbaar met diverse diesel- of benzinemotoren, met verschillende inhoud en vermogen, zodat er een enorme verscheidenheid aan uitvoeringen en aanduidingen is ontstaan. Tevens zijn er diverse speciaalbedrijven die op basis van de "G" wagen gepantserde uitvoeringen bouwen. Deze worden onder andere gebruikt in oorlogsgebieden door reporters, en hulpverleningsorganisaties.

Open uitvoering, lang. Ned. Luchtmobiele Brigade. Foto: J.M. van Hest

Technische gegevens	"G" kort	"G" lang	P4 kort	P4 lang
lengte:	4,145 m	4,595 m.	4,20 m	4,65 m
breedte:	1,70 m.	1,70 m	1,70 m	1,70 m
hoogte:	1,995 m.	1,995 m	1,90 m	1,90 m
wielbasis:	2,40 m.	2,85 m.	2,40 m	2,85 m
oploop/afloophoek	39/34	39/34	42/37	42/37
gewicht, leeg:	1670 kg	1780 kg	1815 kg	1985 kg
laadvermogen:	750 kg	1000 kg	750 kg	750 kg
waadvermogen:	0,6 m	0,6 m	0,5 m	0,5 m
snelheid:	117 km/u	117 km/u	118 km/u	118 km/u
motor:	diesel	diesel	benzine	benzine
type:	OM616 (MB)	OM616 (MB)	Peug. 1,9	Peug. 1,9
aantal cyl.:	4	4	4	4
vermogen:	72 pk	72 pk	79 pk	70 pk
aantal versn. v/a	4/1	4/1	4/1	4/1

Enkele gebruikers, met de in gebruik zijnde aantallen (deze zijn niet geheel correct en zeker niet compleet):

Algerije	90 st
Denemarken	1300
Duitsland	12000 + 870 voor de Grenspolitie
Frankrijk	15000
Griekenland	5000
Koeweit	400
Luxemburg	38
Nederland	3195
Noorwegen	3500
Oostenrijk	1200
Zwitserland	4100

Bronnen:

- . eigen archief
- . Deutsche Militärfahrzeuge
- . Die Radfahrzeuge des Österreichischen Bundesheeres
- . Four Wheel Drive, van Jeep tot Mercedes
- . Jane's Military Vehicles and Logistics 1994/1995

↑ Open uitvoering, kort. Duitse leger
Foto: J.M. van Hest

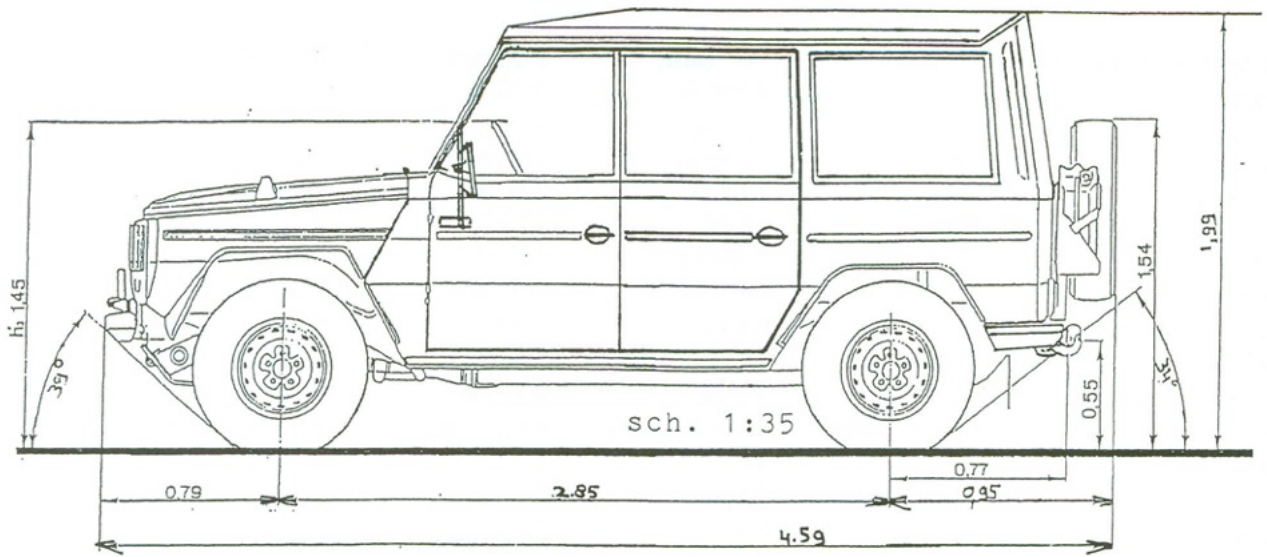
↓ Gewondentransportvoertuig in VN uitvoering. Nederlandse Leger. Foto: Johan H. Groen

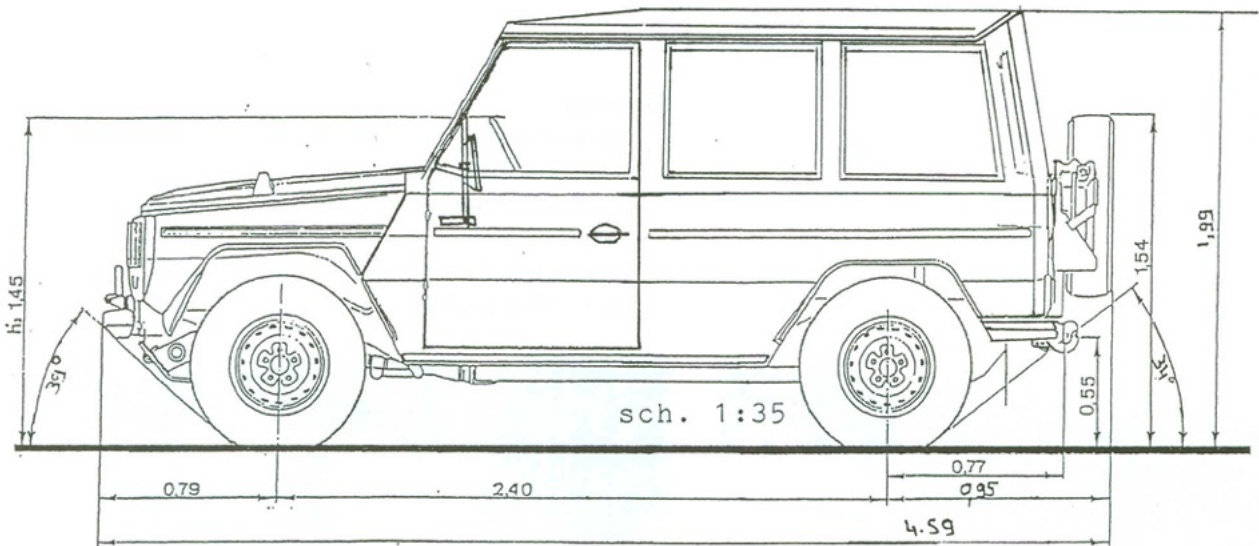
↑ Gesloten uitvoering, vierdeurs stationwagon.
Deense leger. Foto: J.M. van Hest

↓ P4 kort van het Franse leger. Foto: Raids

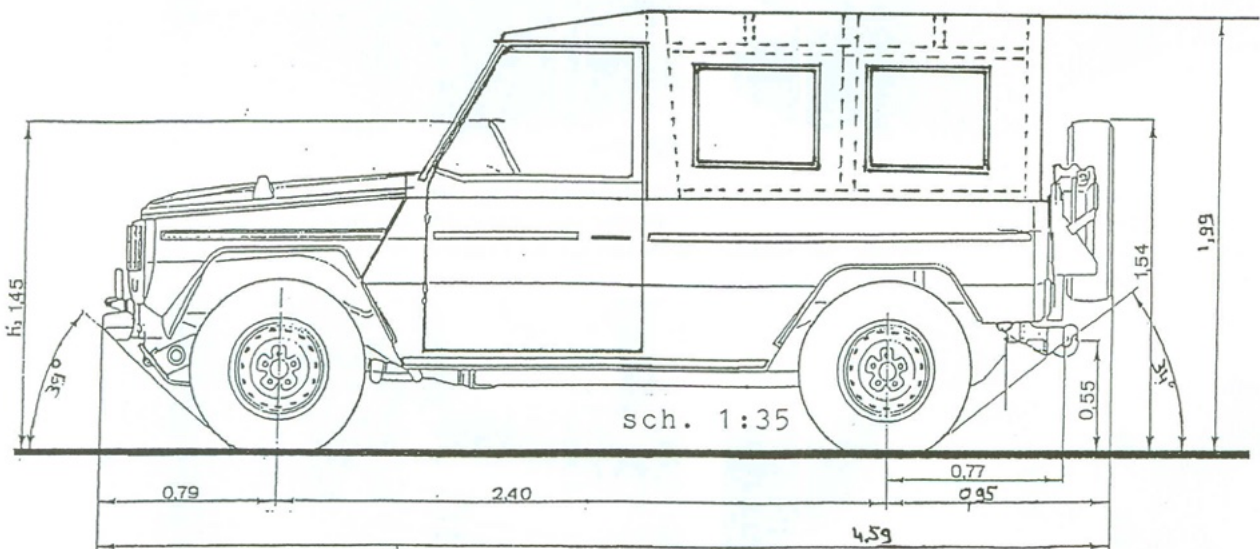

Mercedes-Benz "G", dichte versie, lang, vier deuren

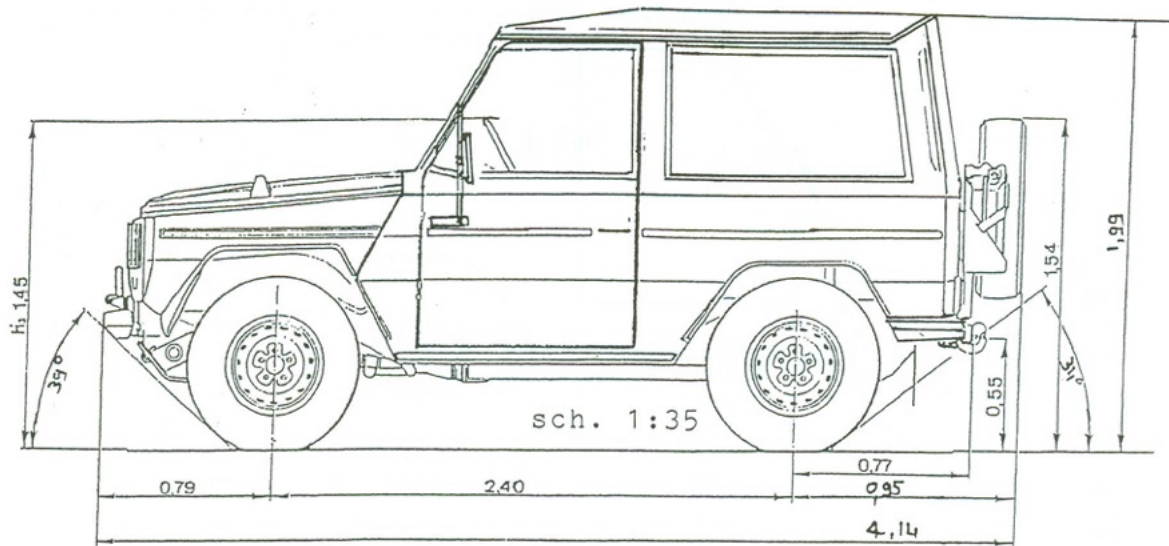

Mercedes-Benz "G", dichte versie, lang, twee deuren

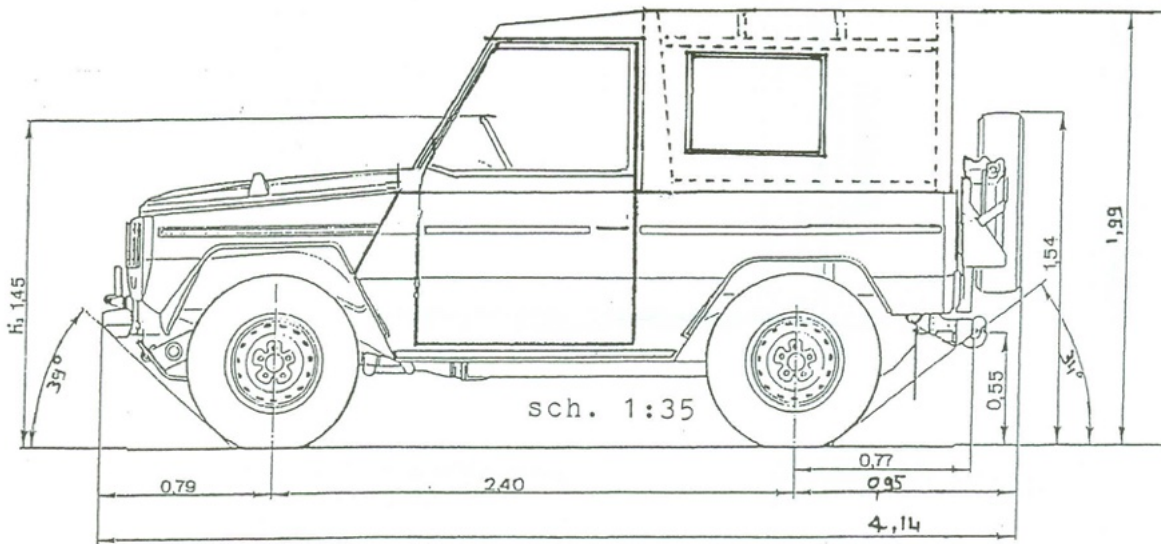

Mercedes-Benz "G", open versie, lang

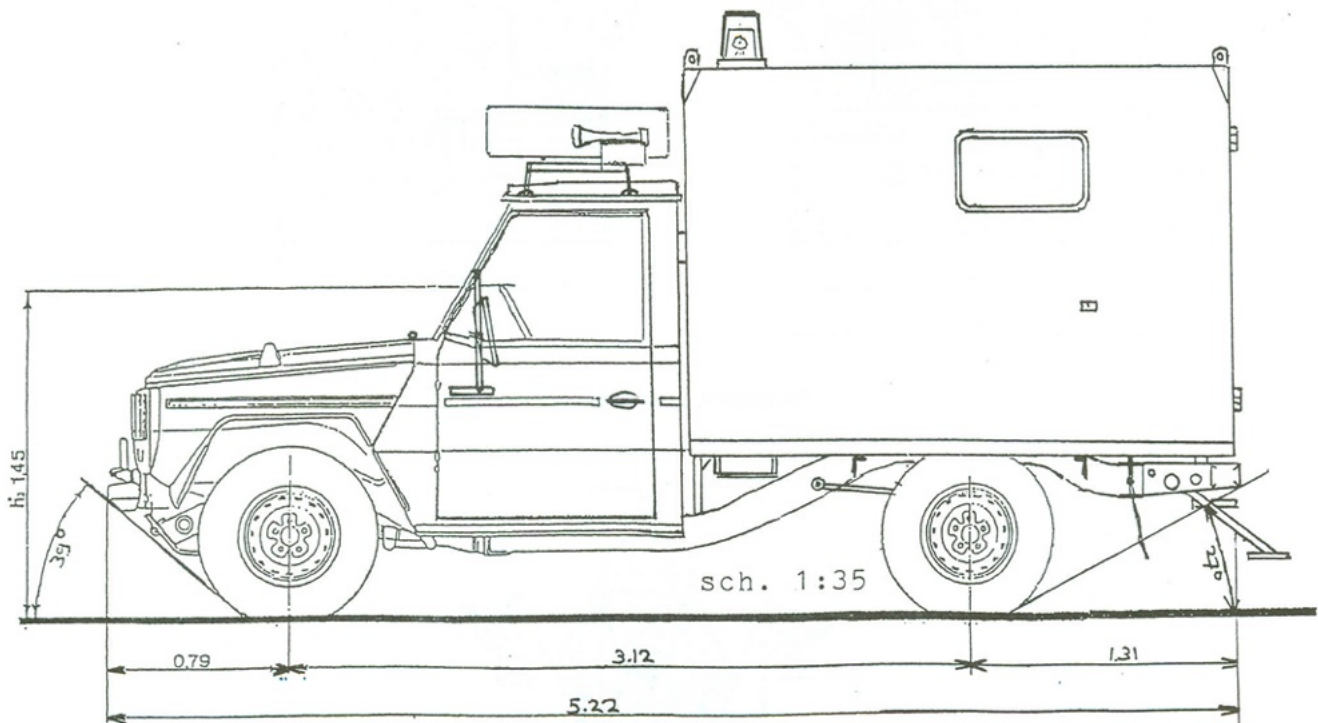

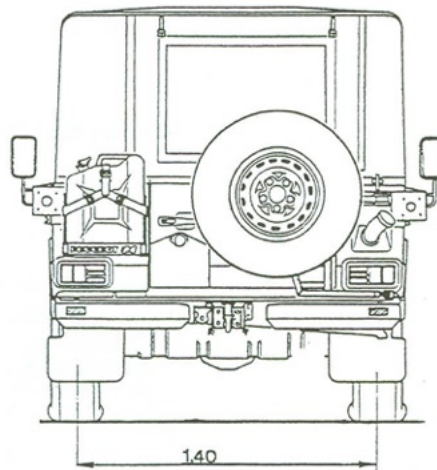
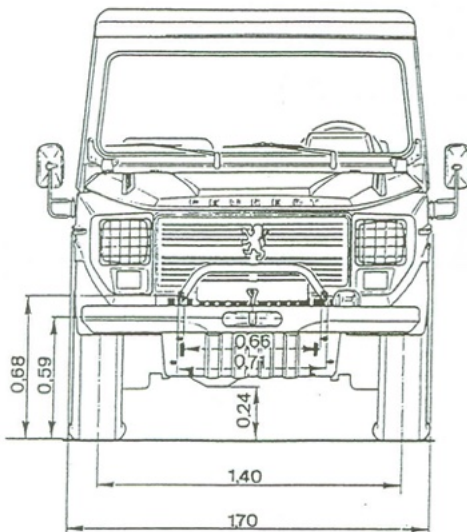
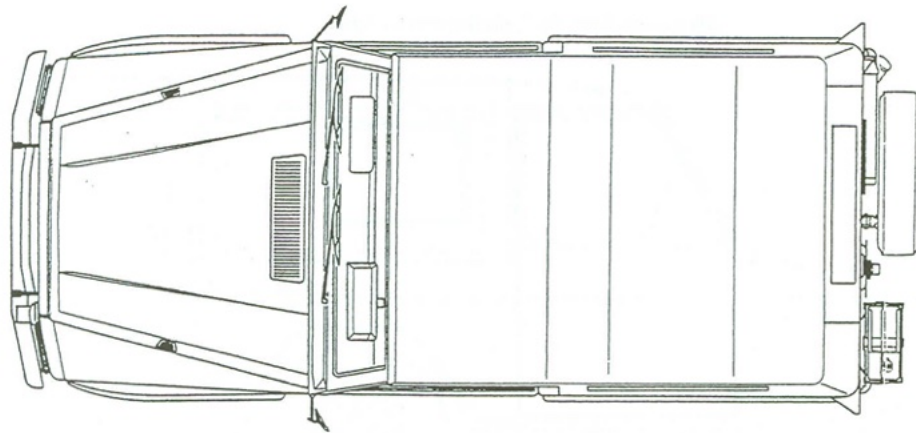
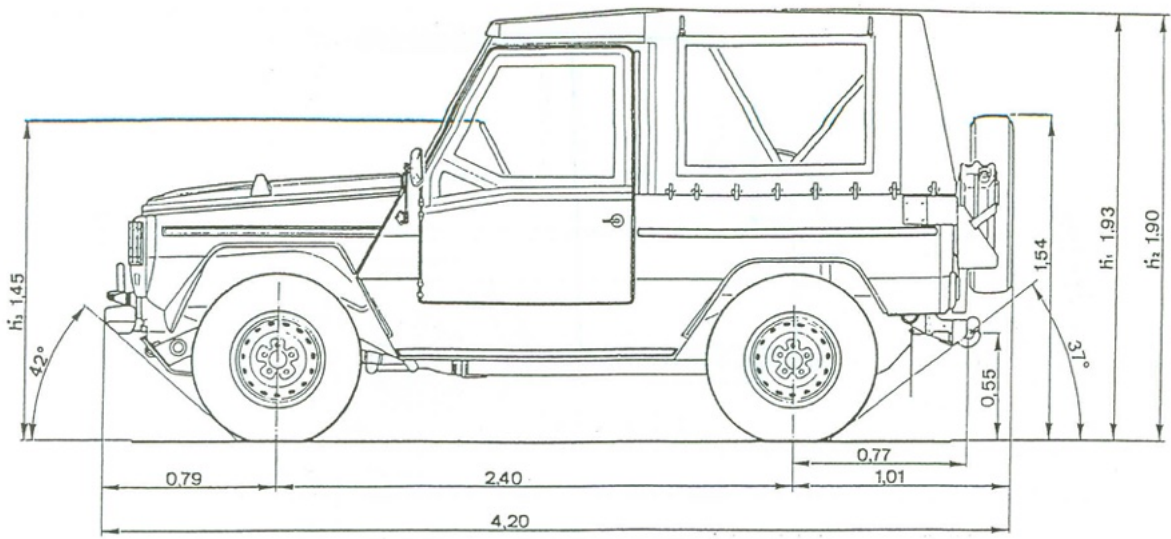
Mercedes-Benz "G", dichte versie, kort

Mercedes-Benz "G", open versie, kort

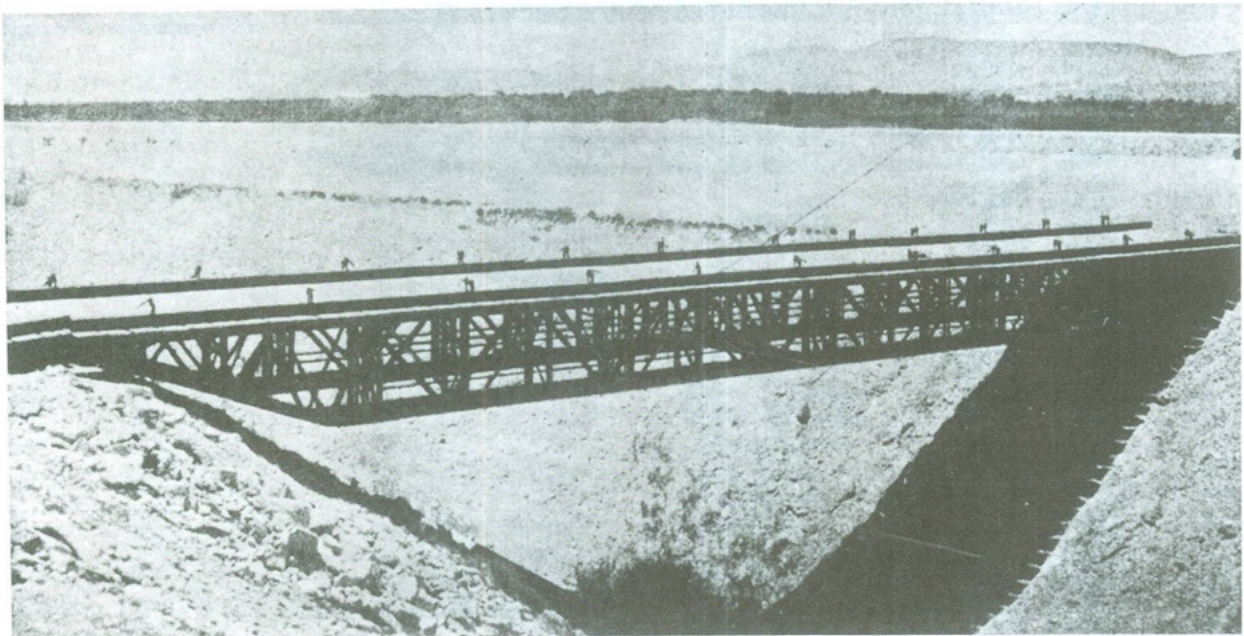

Mercedes-Benz "G", gewondentransport / radio, verbindingen

Peugeot P4, open versie, kort

H10 Steel-box-girder fixed bridge (knock-down type)

Tot nu toe ging het over bruggen op pontons of trestles. D.w.z. bruggen die meermaals ondersteund zijn naar het midden toe. Er zijn zelfs bruggen die geheel op trestles rusten. Deze hebben we nog wel niet besproken, maar ze komen in het laatste deel aan bod. Er zijn echter ook bruggen die niet ondersteund worden. Dit zijn de "Portable Steel Highway Bridges H10 en H20 (10 en 20 ton draagvermogen) en de Bailey bruggen. Dit artikel gaat over het eerst genoemde type.

De Portable Steel Highway Bridge H10 (TM 5-274 en TB 5-274-1) werd gebruikt om snel een overspanning te maken, met een lengte van maximaal 29 meter, in situaties waarin het maken van een vaste houten brug te lang duurde en een drijvende brug onpraktisch was.

De brug is ook wel bekend onder de naam *Steel-box-girder fixed bridge* (girder = ligger of dwarsbalk). Hij bestaat uit een houten rijdek op twee of meer liggers. Deze liggers zijn opgebouwd uit losse delen, die als een meccanodoos zijn uitgevoerd en aldus in elkaar geschroefd kunnen worden. De losse delen zullen we eens nader bekijken.

De liggers bestaan uit drie verschillende delen die U op de volgende pagina's als tekening weergegeven ziet. Het zijn respectievelijk de *intermediate truss section* (truss = spant of console), de *end truss section* en de *abutment ramp*. Alle delen zijn even lang: 12', d.w.z. 12 x 30,48cm = 3,965 m. In de schaal 1:35 is dat 11,3 cm. De breedte is 2' (0,61 m) en de hoogte 4' (1,22 m). In

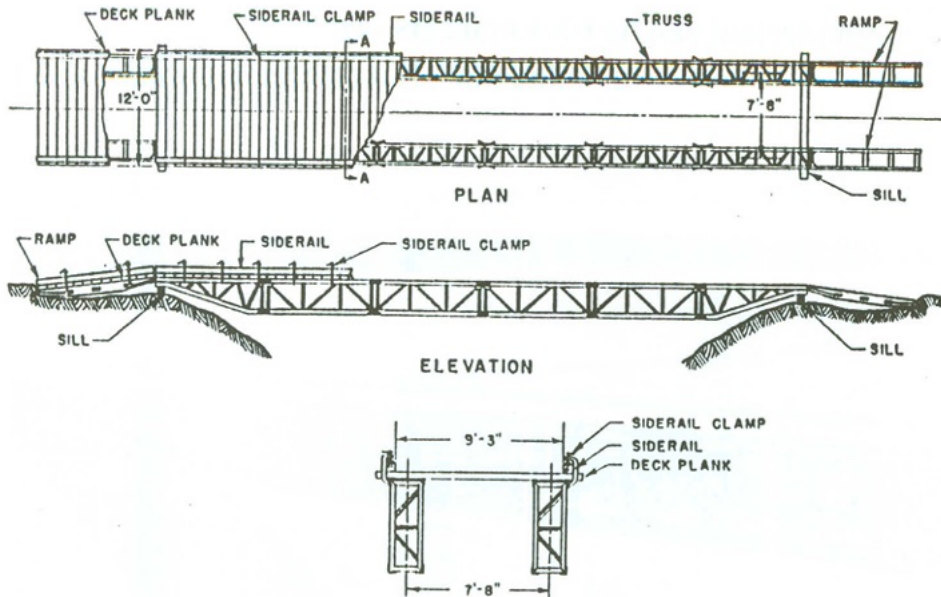
schaal 1:35 1,75 cm en 3,5 cm. Aan de hoekpunten, zowel onder als boven en zowel voor als achter zitten stalen hoeken, dwars op de lengterichting, die samenschroeven mogelijk maken.

Alle onderdelen van de brug werden vervoerd in 2½ tons vrachtwagens (GMC), waarvan er voor een volledige brug eenheid zes nodig waren.

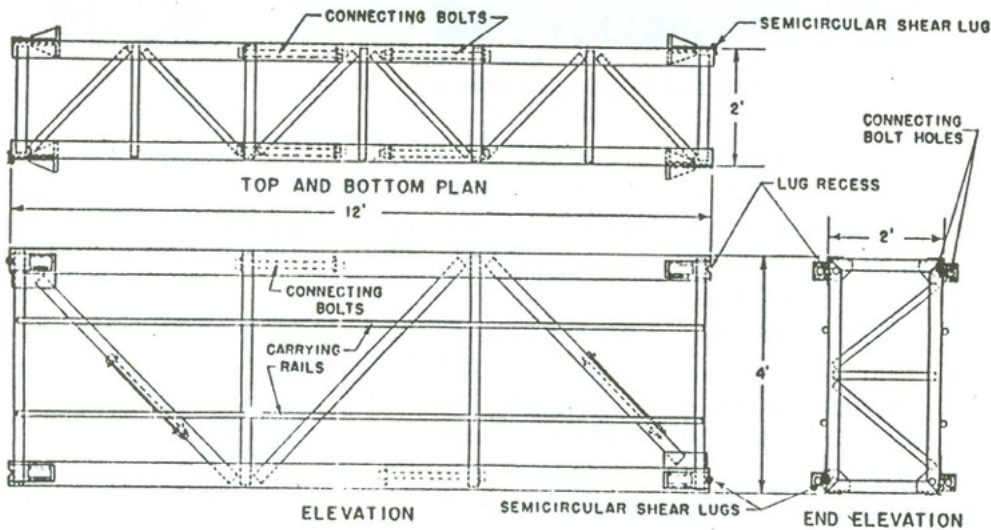
Nadat de verschillende onderdelen van de liggers aan elkaar waren bevestigd (per ligger het benodigde aantal intermediate truss sections met aan elke kant een end truss section) werden deze met behulp van een neusstuk en een "erection roller" met handkracht op hun plaats gelegd. Vervolgens werden de op- en afritten (abutment ramps) geplaatst en werden de planken voor het rijdek gelegd en met behulp van klampen op hun plaats bevestigd.

Het draagvermogen van de brug is afhankelijk van de lengte en het aantal liggers. Bijvoorbeeld: een brug met twee liggers en een overspanning van 18 meter heeft een draagvermogen van 18 ton. Gebruikt men voor deze brug drie liggers, dan wordt het draagvermogen 24 ton.

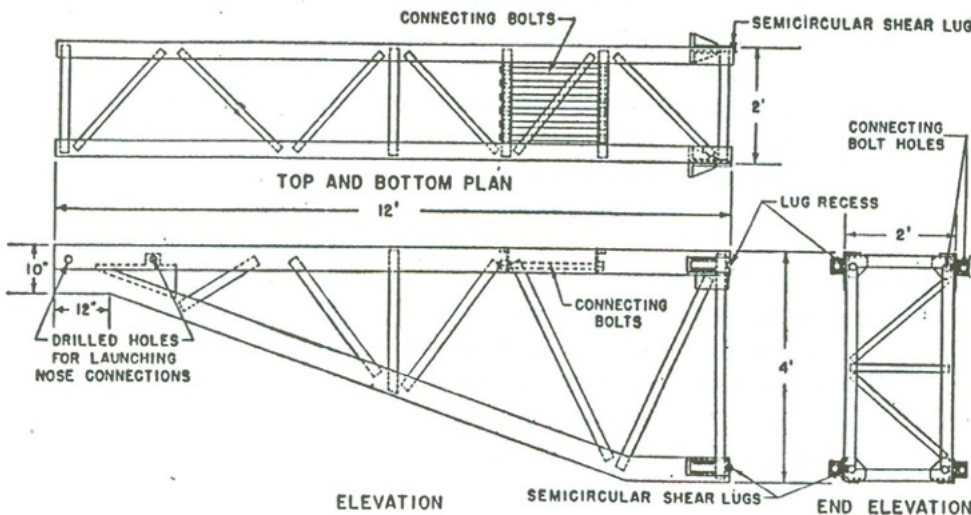
Onder normale omstandigheden was één geniepeloton (1 officier, 3 onderofficieren en 38 manschappen) in staat de brug te bouwen. Ervaren personeel kon bij daglicht in ongeveer 1 ½ uur een volledige brug (29 meter) met twee liggers bouwen. In noodgevallen kon de brug worden gelegd door 1 onderofficier en 16 manschappen.

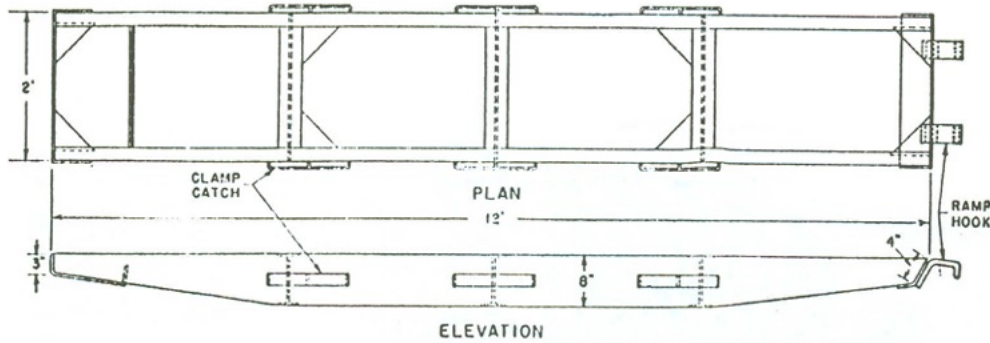
Een tekening van een H10 brug, bestaande uit twee girders, die elk zijn opgebouwd uit vier intermediate truss sections, twee end truss sections en twee abutment ramps.

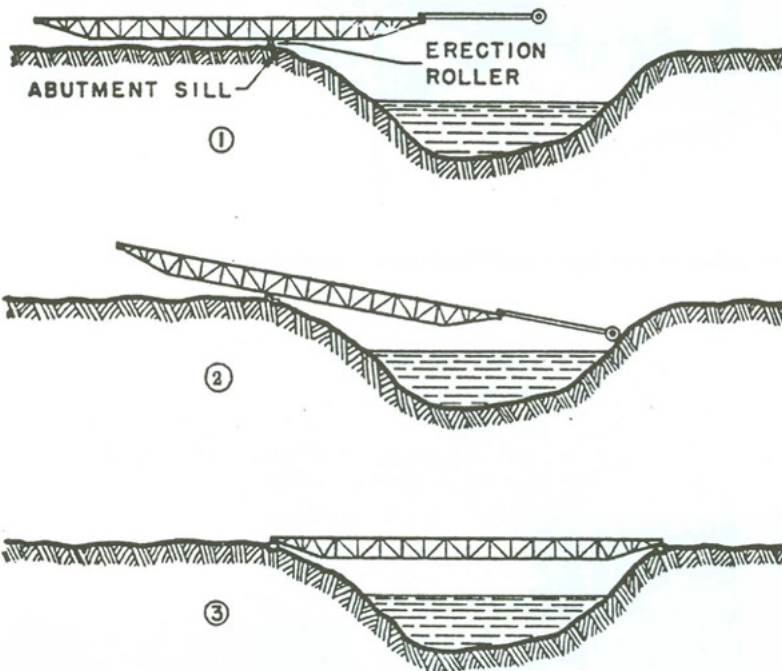
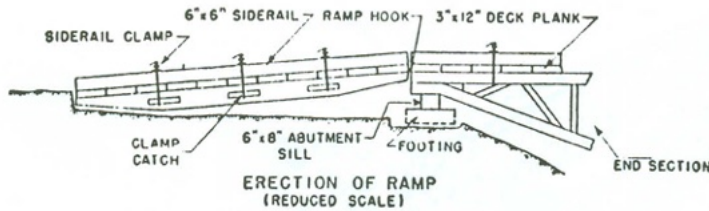
Een intermediate truss section, van boven, van opzij en de kopse kant.

Een end truss section, eveneens van boven, van opzij en kops.

De abutment ramp, van boven, van opzij en "in positie".

Het in positie brengen van de girder.

Maar er bestonden niet alleen H10-bruggen, ook de twintigttons uitvoering kwam voor als de H20. Deze brug werd gebruikt voor grotere overspanningen of voor een groter draagvermogen dan dat met de H10 kon worden gerealiseerd.

Dezelfde componenten werden gebruikt, maar wel in een zwaardere uitvoering en deze brug werd dan ook niet meer alleen met handkracht gebouwd en gelegd. Voor de bouw was een versterkt geniepeloton nodig, bestaande uit 2 officieren, 6 onderofficieren en 52 manschappen.

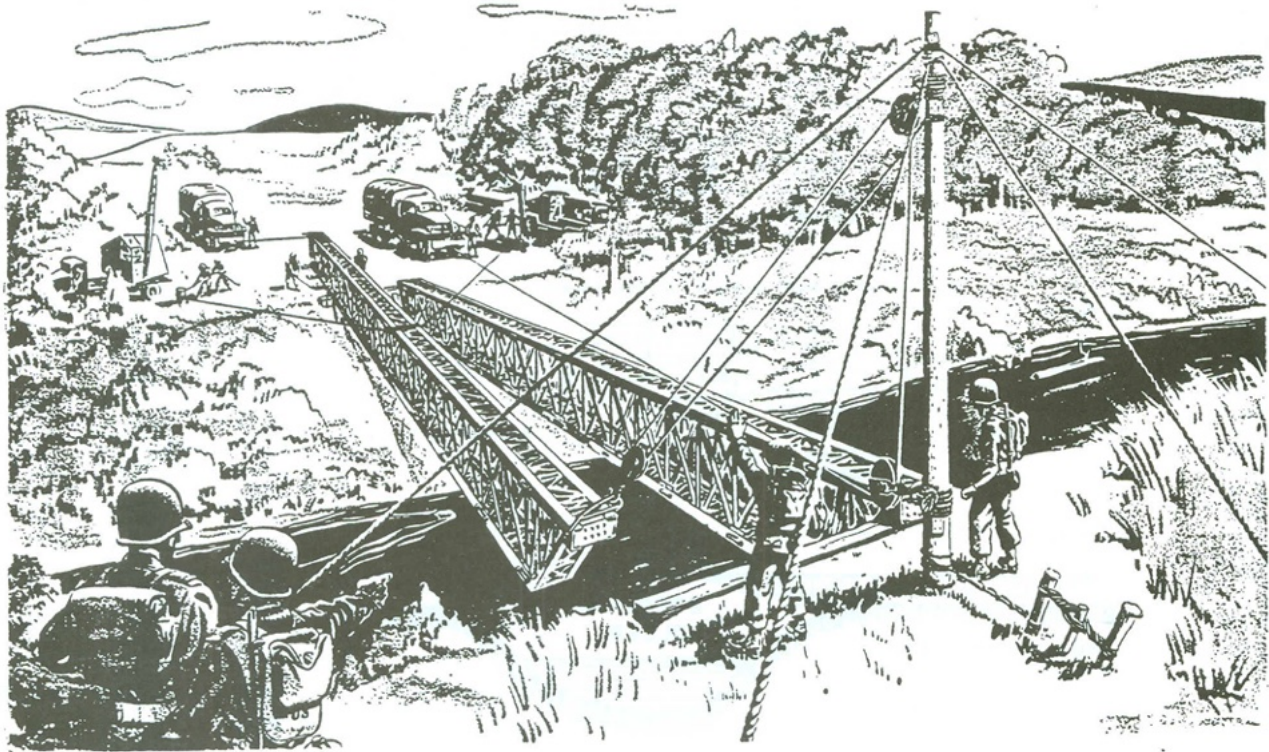
Voor het vervoer waren 15 2 ½ tons vrachtwagens nodig. Voor het afladen van alle onderdelen had men de beschikking over een kraanwagen. Nadat alle onderdelen

aan elkaar waren bevestigd, werden de liggers in positie gebracht om op hun plaats te worden gelegd. Hiervoor gebruikte men de lieren van de vrachtwagens, alsmede een zgn. "gin-pole" die aan de overzijde van de rivier was geplaatst. De lierkabels werden via enkele katrollen aan de "gin-poles" aan de liggers vastgemaakt, die vervolgens op hun plaats werden gelierd.

Daarna werden weer de op- en afritten en de planken voor het rijdek geplaatst en was de brug klaar voor gebruik.

Tot een volgend maal met weer een andere brug.

Uw Scribent.

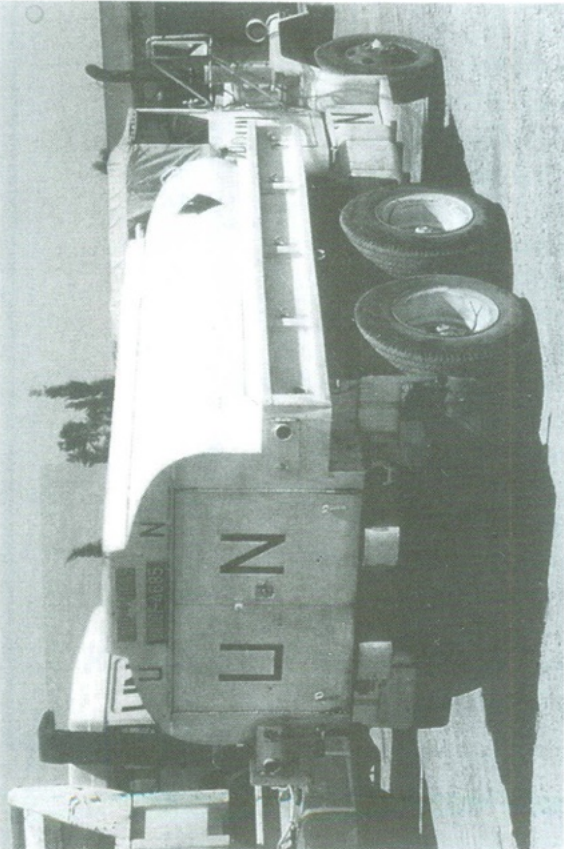
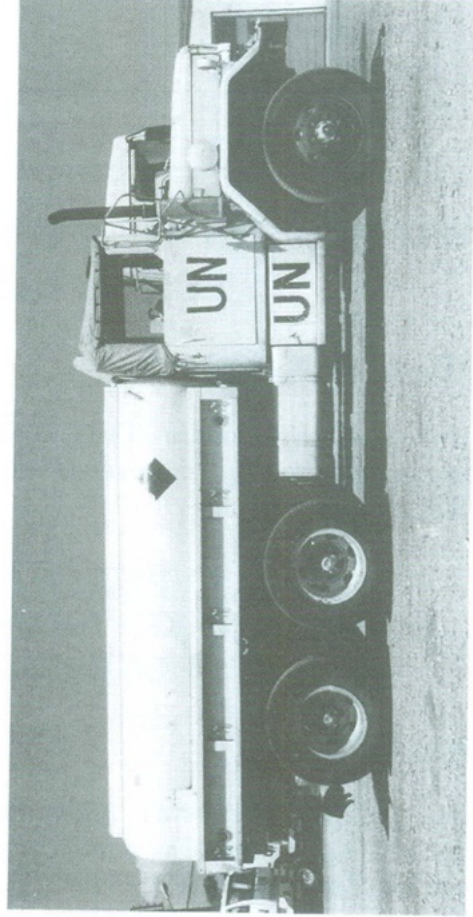
Het op hun plaats lieren van de liggers met behulp van de "gin-pole" op de voorgrond.

Een 2½ ton GMC+ aanhangwagen, beladen met inklapbare ("knock-down") intermediate truss sections, dekplanken en siderails. Deze inklapbare truss sections werden gebruikt vanaf begin 1944.

SOFTSKIN

Een M49 tankwagen van het Oostenrijkse leger in VN-uitmonsterring. Foto's: Modellbau Info, HSV-Wien

DE LANCIER MODELBOUW

SPECIALISTEN IN MILITAIRE
MODELLEN, FIGUREN EN
BOEKEN

Herenstraat 74
2802 KJ Gouda
Nederland

Tel: (0)182-528185
Fax: (0)182-584290
E-mail: delancier@zonnet.nl

WIJ WENSEN ALLE TWENOTLEDEN FIJNE FEESTDAGEN TOE EN EEN VOORSPOEDING 2003

MIG PRODUCTIONS

Wij hebben met Scale-Line dit product op voorraad genomen. Goed te gebruiken zijn de **weathering powders**. Verder zijn er van dit merk wat wielsetjes en o.a. een canvas dak voor de SdKfz 11.

VAN VRIJDAG 27 TM DINSDAG 31 DECEMBER HOUDEN WIJ EEN GRANDIOZE EINDEJAARSOPRUIMING MET HOGE KORTINGEN TOT WEL 40%!*

BOEKEN

- The World War II TOMMY, British uniforms European theatre 1939-45 in colour photographs.
Dit boek is geschreven door Martin Brayley & Richard Ingram E 46,00
- German Army handbook 1939-1945 door James Lucas E 37,00
- Deutsche Uniformen 1939-45 in kleur door Jean de Lagarde (Motor Buch Verlag) E 28,50
- Platz der Leibstandarte, The SS-Panzer-Grenadier-Division and the battle of Kharkov
Januari-March 1943 door George Nipe & Remy Spezzano (RZM Imports) E 74,00
- Tiger im Kampf deel 1 en deel 2 door Wolfgang Schneider. Prijs per deel E 80,00
- Green Devils!, German Paratroopers 1939-45 door Jean-Yves Nasse (H&C) E 36,50
- Afrika Korps, Tropical uniforms of the German army in kleuren foto's. (H&C) E 38,00
- Steel Inferno, 1° SS-Panzerkorps in Normandy door Michael Reynolds E 37,00
- Men of Steel, 1° SS-Panzerkorps in the Ardennes and Eastern Front 1944-45 E 37,00
- The Devils Adjutant, Jochen Peiper (PanzerLeader) door Michael Reynolds E 37,00
- Compendium Modelling Manuals Pz IV en Panther (Euro Modellismo). Prijs per deel E 24,00
- Kettenkrafrad in detail (WWP) en BMW R-75 in detail. Prijs per deel E 22,50
- Afrikakorps, The Libya-Egypt Campaign 1941-1943 (Heimdal) E 64,00
- Colour Close-Up World War II Allied Vehicles, detailshots in kleur van veel geallieerde
voertuigen. O.a. DUKW, Daimler Dingo, LVT-4, M-8, Halftrack M-3 etc. E 46,00
- The British Soldier deel 1 & 2 van H&C. Zeer goed referentie materiaal van Engelse
uniformen en aanverwante artikelen! Prijs per deel E 32,00

*OPRUIMING OP WINKELVOORRAAD UITGEZONDERD NOVITEITEN EN BOEKEN.
Uitsluitend kontante verkoop in de winkel!